

Siunnersuummut nassuiaatit

Nassuiaatit nalinginnaasut

1. Aallarniut

Siunnersuummi sinneqartoorutit Kalaallit Nunaanni pissarsiarineqartut Kalaallit Nunaanni akileraarutaasarnissaasa siuarsaaffiginissaat siunertaavoq. Ingerlatseqatigiiffiit akileraartarnikkut nunanut allanut nuullutik akileraartussanngoraangamik aningaasanut Kalaallit Nunaanni inuussutissarsiutitigut sammisanut akileraarusunneq ajornerat paasineqarsimavoq. Taamaammat ingerlatseqatigiiffiit Kalaallit Nunaannut tamakkiisumik akileraartarnerat unikkaangat akileraarusertarnerat annertusarniarneqarpoq.

Siunnersuummi aamma ilanngaaseereerluni akileraartarnermut aaqqissuussinermi sulisartut avataaneersut ilaatilernissaat siunertaavoq, sulisullu erngup nukinganik nukissiorfiliornernik Namminersorlutik Oqartussat sinnerlugit sananeqartunut suliallit tassani ilaapput. Tamannalu nangillugu sulisuniit taakkunannga akileraarutinit isertitat Nunatta Karsianut tuttassasut siunnersuutigineqarpoq. Tamanna Namminersorlutik Oqartussat sinnerlugit mittarfiliortiternernut atuuttunut naapertuuppoq.

Inoqarfiit pilersuiffiginissaannut erngup nukinganik nukissiorfilianut aningaasaliinissat nunatta suliasarai, taamaammallu sulisartunut avataaneersunut sanaartornerni taakkunani sulisunut akissarsianit akileraarutitigut isertitat Nunatta Karsianut assinganik ilaalernissaat anguniartariaqarpoq, tassani aningaasanut inatsit aqqutigalugu aningaasat ataatsimut pingaarnersiornissaanni ilaasinnaassallutik.

Siunnersuut inatsisartut inatsisaannut sunniutaasussanut iluarsiinernik suunnginnerusunik aamma imaqarpoq.

Aaqqissuussineq assingusoq nunani allani soorlu Danmarkimi, Schweizimi, Belgiami, Frankrigimi Canadamilu atorneqarpoq.

2. Siunnersuummi immikkoortut pingaarnerit

2.1. Akileraartussaataitanerup uninnerani akileraartarneq annertusarneqassasoq aalajangersagarlu erseqqissarneqassasoq siunnersuutigineqarpoq.

Inatsisit atuuttut

Inuinnaat imaluunniit inuit inatsisinik suliallit Kalaallit Nunaannut akileraartussaataitanerat unippat § 38 naapertorlugu uninnermut akileraarusiineq atuutilissaaq. Uninnermi pigisat ilaat piffissami akileraartussaataitanerup uniffiani akilernerqarsimasutut isigineqassapput. Tamannalu isumaqarpoq

uninnerup nalaani pigisanit akileraarutaasussanit pissarsiat piviusunngortinngitsoornikut akileraaruserneqartassasut.

Iluanaarut uninnerup nalaani pissarsinermi inerniliunneqartup aamma pigisamut niuernermi naleritinneqartup akornanni assigiinngissutaasoq malillugu naatsorsorneqassaaq. Pissarsinermi inerniliunneqartoq pigisap Kalaallit Nunaannut eqqunneqarnerani niuernikkut nalerivaa.

Aalajangersakkami inuinnaat inuillu inatsisinik suliallit pigisaat kimigiiserluni iluanaarniarluniluunniit ilaasumik pissarsiarisimasaat ilaatinneqarput, takuuk § 34, nr. 2. Inuussutissarsiormik oqariartarnermi assersuutigalugu pigisat takussaannngitsut timitalillu inuussutissarsiutillip, ingerlatseqatigiiffiup imaluunniit peqatigiiffiup allallu inuussutissarsiutigalugu sulineranut ilaasut ilaapput. Tamatuma saniatigut inuinnaat inuillu inatsisinik suliallit aningaasaliisarnikkut isumaqatigiissutaat § 17-imut ilaasutut ilanngunneqarput. Ilangullugu pissarsiassat (allakkat) ernianut minnerpaaffimmik ernialersuut aalajangersarneqartoq atorlugu erniamik akigitinneqartumik ernialersorneqartut ilaatinneqarput, takuuk § 18, matumani pissarsiassaq inuinnarnit Kalaallit Nunaannut tamakkiisumik akileraartussaataitaasunit pigineqarsimappat aatsaat. Kiisalu ingerlatseqatigiiffiit il.il. tamakkiisumik akileraartussaataitaasut aktianik, piginneqataassutinik, pantebrevinik obligationinillu pigisaat § 16, imm. 1 aamma 2-mi ilaasutut ilaatinneqarput.

Iluanaarutit § 38 malillugu naatsorsuiffigineqartut ukiumut aningaasarsiorfiusumut akileraartussaataitanerup uniffianut nammineerluni nalunaarsuiffimmut ilanngullugit naatsorsuiffigineqassapput.

Ingerlatseqatigiiffik inulluunniit inuk tamakkiisumik akileraartussaataitaajunnaarpat, kisiannili aalajangersimasumik ingerlatsiveqarluni Kalaallit Nunaanni inuussutissarsiummik suli ingerlatsisimappat, pigisanut aalajangersimasumik ingerlatsiviup sammisaanut ingerlaannartunut atasumik akileraartitsisoqassanngilaq. Aalajangersimasumik ingerlatsivik assersuutigalugu Kalaallit Nunaanni allaffeqarsinnaavoq imaluunniit suliffissuaateqarsinnaavoq. Aalajangersimasumik ingerlatsivik § 2, imm. 1, nr. 10 malillugu kingusinnerusukkut akileraartussaataitaajunnaarpat tamanna § 38 malillugu ingerlatsiviup pigisaanik uninnermi akileraartitsisarnermik kinguneqassaaq.

Siunnersuutigineqartoq

§ 38 atuuttoq aningaasat akileraaruseqqaarnagit Kalaallit Nunaannit aniatittarnissaasa pinngitsoortinniarnissaannut naammanngitsutut isikkoqarpoq. Aalajangersakkami taamaasilluni pigisat timitalit tigussaannngitsullu naatsorsuiffiginerannit iluanaarutit piviusunngortinneqarsimannngitsut kiisalu aningaasaliisarnikkut isumaqatigiissutit kisimik pineqarput.

Aalajangersakkami taamaasilluni aningaasanik inerisaasimaneq ukiut siuliinit sinneqartoorutit sipaarfiusut aqutigalugit pisimasoq ilaatinneqanngilaq, tamakkualu Kalaallit Nunaanni inuussutissarsiutitigut ingerlatsinikkut pissarsiarineqarsimasinnaapput. Tamakkua assersuutigalugu ingerlatseqatigiiffiup aningaaserivimmi uninngasuutai imaluunniit pissarsiassat aqutigalugit pisinnaapput.

Tamatuma saniatigut ingerlatseqatigiiffik ingerlatseqatigiiffimmut akileraarummik 25 procentimik taamaallaat uninnermut akileraaruserneqassaaq. Akileraartitsineq taamaasilluni Kalaallit Nunaanni ingerlatseqatigiiffimmiit pissarsiat akileraarusernaranniit malunnartumik annikinneruvoq. Taamaattorli pissarsiat ingerlatseqatigiiffimmi piginneqataasunut tunniunneqartartut pingaarnertigut 42 aamma 44 procentit akornanni isertitanut akileraaruserneqartartut ingerlatseqatigiiffinnut aatsitassarsiortunut il.il. 36 procentimik akileraaruserneqassapput, matumani piginneqataasoq nunami Kalaallit Nunaata marloriaammik akileraartitsisarnissaq pillugu isumaqatigiissuteqarfigisimasaani angerlarsimaffeqarsimappat.

Uninnermi akileraarusiisarnermi aningaasat inerisarneqartut ilaannginnerisa saniatigut tamanna ingerlatseqatigiiffiup Kalaallit Nunaannit allamut nuunnissaanut aamma kinguneqarnaviannngilaq, tassalu nunami allami piginneqataasup Kalaallit Nunaanni pissarsianut ingerlatseqatigiiffiit akileraartarnerannut ilaasussaagaluartup isertitanut akileraarutitut akiliiumannginnera pineqarpoq.

Ingerlatseqatigiiffiup akileraartarnikkut angerlarsimaffiata nunanut allanut nuunneratigut aningaasat Kalaallit Nunaanniit nuunneqarsinnaassapput, matumani tamakku suunnginnerusumik akileraarusernerisigut. Ingerlatseqatigiiffik taamatut pisoqarnerani ukiut ingerlaneranni sinneqartoorutaasunut Kalaallit Nunaanni ingerlatseqatigiiffinnut akileraarummik taamaallaat akiliisussaassaaq. Ingerlatseqatigiiffiit Kalaallit Nunaanni angerlarsimaffilittut nalunaarsorneqarsimappata imaluunniit ingerlatseqatigiiffik Kalaallit Nunaanni aqutsisoqarsimappat Kalaallit Nunaanni tamakkiisumik akileraartussaataasutut isigineqassasoq § 1, imm. 1 nr. 3-mi takuneqarsinnaavoq. Inatsimmi malittarisassat malillugit ingerlatseqatigiiffiup tamakkiisumik akileraartussaataasutut isigineqarnissaa pillugu piumasaqaatini piumasaqaatip ataatsip naammassineqarsimanissaa naammappoq.

Ingerlatseqatigiiffiit qitiusumik inuussutissarsiutillit nalunaarsorsimaffiannut (CVR) Kalaallit Nunaanni angerlarsimaffeqartutut nalunaarsorneqartut allaffissornikkut aalajangersimasumik peruserineqartoq malillugu Kalaallit Nunaannut tamakkiisumik akileraartussaataasutut isigineqarput. Tamanna naammalluinnartutut aamma isigineqarpoq, tassalu § 1, imm. 1, nr. 3 malillugu tamakkiisumik akileraartitsisoqassasoq. Akileraaruseriffik aqutsisut sumi issiaveqarnerannut nakkutilliineq ajorpoq. Siunnersuut akileraaruseriffiup tamatumunnga allatut nakkutilliinissaanut pisussaaffimmik aamma nassataqanngilaq.

Taamaattumik nuunnermi unitsitsinerit pillugit suliat ingerlatseqatigiiffik imaluunniit ingerlatseqatigiiffiup piginnittui namminneerlutik uninnissaq aallartippassuk, pingaarnertigut pilertarput. Assersuutigalugu angerlarsimaffiup allanngortinneratigut imaluunniit ingerlatseqatigiiffiup akileraartarnermi inissisimanerata allanngortinnissaa siunertaralugu akileraaruseriffimmut attaveqarnissaq, tamanna pisinnaavoq. Taamatut allannguneq assersuutigalugu nunani allani akileraartarnermut oqartussap ingerlatseqatigiiffiup nunami pineqartumi tamakkiisumik akileraartussaataitaanera pillugu suliasanngortitsisimanera tunngavigalugu pisinnaavoq. Assinganik akileraaruseriffik ingerlatseqatigiiffimmut nunani allani nalunaarsorsimasumut, kisiannili Kalaallit Nunaanni aqutsisulimmut, suliamik suliasanngortitsisussaavoq.

Taamaattorli marloriaammik akileraartitsisarneq pillugu isumaqatigiissutini OECD-mi isumaqatigiissutaasut tunngavigalugit Kalaallit Nunaata atsiorsimasaanni atuutsinneqartoq tassaaq ingerlatseqatigiiffik nunami ingerlatseqatigiiffiup aqutsisoqarfiani angerlarsimaffilik akileraartussaataasutut isigineqartoq. Aqutsisut aqutsisoqarfiat nunanut allanut nuussimatillugu ingerlatseqatigiiffik Kalaallit Nunaata avataani angerlarsimaffilittut isigineqassaaq. Aqutsisut aqutsisoqarfiat sumiiffiuvoq ingerlatseqatigiiffimmi ingerlatsinikkut ulluinnarni aalajangiussassat pilersarfiat. Aktiaatillit imaluunniit piginneqataasut sumi najugaqarnersut matumani apeqqutaanngilaq. Siulersuisut ingerlatseqatigiiffiup ulluinnarni aqutsiffigineranik suliaqarnersut apeqqutaanani siulersuisuni ilaasortat sumi najugaqarnersut imaluunniit siulersuisut ataatsimiinnissaanni sumi naapittarnersut apeqqutaanngimmat pingaarnertut aamma malittarisassaavoq. Aalajangiinerit ataatsimeersuarnerni aalajangiunneqartut aallaavimmikkut aqutsisut aqutsisoqarfiata sumiinneranut pingaaruteqartussaangillat, tassami ingerlatseqatigiiffiup ulluinnarni aqunneqarnera taannaammat pingaaruteqartussaq.

Ingerlatseqatigiiffiup aqutsisoqarfini nuullugu Kalaallit Nunaanni atorunnaarsikkaa, nuunnerullu kingorna pissarsiassat annertuut Kalaallit Nunaanni akileraarutigeqqaarnagit ingerlatseqatigiiffimmit tuniniarneqarsimasut akileraaruseriffiup pisumi ataatsimi paasinikuuaa. Marloriaammik akileraartarnermut isumaqatigiissutit atornerlunneqartarnerat pillugu illersuinissamut malittarisassat ilaatigut § 69 a-mi nassaassaasut ammanermut malittarisassani atuuttuniittumut sunniuteqarluartumik takussutissiisinnaangillat.

Tamanna pillugu suliat siunissami aamma qaqutigoortuujumaartut naatsorsuutaavoq, kisiannili taamatut pisoqarsimatillugu Kalaallit Nunaata tullartumik akileraartittarnissaata qulakkeernissaa tulluurtutut isigineqarpoq. Tulluurtumik oqarnermi matumani iluanaarutitut akileraarutitut uninngatitsisoqartassasoq akiliuteqartoqartassasorlu pineqarpoq, taakkualu pingaarnertigut iluanaarutissat pissarsiarineranni kalaallip piginnittup akiliutigisartagaanut naapertuupput.

Tusarniaasoqareernerata kingorna siunnersuutigineqarpoq § 38, imm. 1-5 taamatut isikkoqarluni ingerlaannassasoq. Aalajangersakkat inatsisini eqaatsuunissaasa pigiinnarnissaanni ersarissuunissaat pingaartinneqarsimavoq. Taamaammat siunnersuummi § 38, imm. 1 aamma 2 tusarniaanerup kingorna atorunnaarput.

Tusarniaanerup kingorna § 38-mut allannguinnermi imm. 6-8 atorlugit § 38-mut aalajangersakkanik nutaanik pingasunik ilanngussisoqarpoq. Siunnersuummi § 38, imm. 6, 7 aamma 8 siunnersuummi tusarniaassutigalugu nassiunneqartumi § 38, imm. 3 aamma 4-mut naapertuupput.

§ 38, imm. 6-ip ilanngunneqarnerani siunnersuutigineqarpoq akileraartussaataitanerup Kalaallit Nunaanni uninnerani akileraarusiisarnermi aningaasat ingerlatseqatigiiffinni peqatigiiffinnilu akileraartussaataitaasuni sipaarneqarsimasut ilaatillugit annertusarneqassasut. Aalajangersakkami ingerlatseqatigiiffiit peqatigiiffiillu il.il. unitsitsinerup nalaani tamakkiisumik akileraartussaataitaasut kisimik pineqarput, taamaalillunilu nunat allammiut ingerlatseqatigiiffiisa Kalaallit Nunaanni aalajangersimasumik ingerlatsivii pineqarnatik.

Siunnersuuteqareernerup kingorna akileraarusiisarneq pisassaaq, tassalu tamakkiisumik akileraartussaataitanerup uninnerata kingorna iluanaarutit ingerlatseqatigiiffiup uninnerani piginnittunut tunniunneqarsinnaasut pillugit naatsorsuisoqartassasoq. Naatsorsuineq taamaasilluni ingerlatseqatigiiffiup akiitsui aqutugalugit pigisat ilanngaatigalugit ingerlatseqatigiiffiup pigisaasa nalinganik takutitsiffiusaaq. Naleritinneqartoq pigisanik timitalinnik tigussaannigitsunillu imaqarsimappat naleritinneqartoq uninnerup nalaani pigisanut niuerfinni naleritinneqartoq tunngavigalugu naatsorsorneqassaaq.

Iluanaarutitut naatsorsorneqartunut pissarsianut akileraarummik ingerlatseqatigiiffik Nunatta Karsianut uninngatitsisassasoq akiliuteqartassasorlu ingerlatseqatigiiffik peqquneqarpoq. Iluanaarutaasoq taamaasilluni pissarsiatut aamma suliarineqassaaq.

Ingerlatseqatigiiffiup uninnermi ingerlatseqatigiiffinnut akileraarut atorlugu pigisanit iluanaarutitut piviusunngortinneqanngitsunut akileraarusernarnissaa eqqarsaatigalugu, takuuk § 38, imm. 1 atuuttoq, inatsimmi § 87 naapertorlugu pissarsiassat pissarsinnermi akileraarutip nikingassutaanik akileraaruserneqassapput. Taamaalinerani ingerlatseqatigiiffiup tamakkiisumik akileraartussaataitanerata uninnerani pissarsiassat tuniniartarnerannut ilanngaammut pisinnaatitaaffimmik ingerlatseqatigiiffiup atuisinnaanera aamma eqqarsaatigineqarpoq.

Ingerlatseqatigiiffinnut il.il. tunngatillugu siunnersuuteqareernerup kingorna taamaasilluni marlunnut avitsilluni akileraarusiisoqartassaaq: Siullermik pigisanut uninnerup nalaani tunineqarsimasutut isigineqartunut akileraarusiisoqassaaq, takuuk § 38, imm. 1. Tullianik aalajangersakkami imm. 6 malillugu uninnerup aallartinnerani akiliisinnajunnaarnermi iluanaarutitut naatsorsorneqartunut akileraartoqassaaq.

§ 38, imm. 1-ip uninnerani akileraarusiisarnermut assersuutissat aamma imm. 6 siunnersuutigineqartoq.

A inuuvoq Kalaallit Nunaanni angerlarsimaffilik. A ingerlatseqatigiiffimmi B-mi pigisanik 100 %-imik piginnittuuvoq, taannalu aamma Kalaallit Nunaanni Kommuneqarfik Sermersuumi angerlarsimaffeqarpoq. A nammineerluni ingerlatseqatigiiffiullu angerlarsimaffianik Danmarkimut nuussiniarpoq.

A-mut tunngatillugu uninnermi B A/S-imi pigisat akileraarusernissaannik pisussaaffilerneqarnavianngilaq, takuuk § 38, imm. 1, tassami A iluanaarniarnermut imaluunniit iluanaarniarnissamut ilaasumik pigisanik pissarsisimassanngilaq, takuuk § 34, nr. 2. A B A/S-imi pigisat tunineranni aamma akileraartussaataaassanngilaq. Siunnersuut inatsisinik atuinnermi allannguinnermik aamma malitseqarnavianngilaq.

Ingerlatseqatigiiffik B makkuninnga pigisaqarpoq iluanaarutinillu piviusunngortinngitsuugaqarpoq:

Pigisat nalillit	Nalingi kr.-inngorlugit	Uninnermi iluanaarutit (kr.)
Aningaasat tigummiat	500.000	0
Pigisat ingerlatseqatigiiffinni allaniittut	2.000.000	1.000.000
Kalaallit Nunaanni illuutit aalaakkaasut	5.000.000	2.000.000
Katillugit	7.500.000	3.000.000

Ingerlatseqatigiiffik unittoqarsimanera pissutaalluni pigisanut nalilinnut iluanaarutinit piviusunngortinneqanngitsunut 1 mio. kr.-nik akileraaruserneqassaaq, taakkualu iluanaarutaapput akileraarutaasussat, takuuk § 38, imm. 1 aamma § 16, imm. 2.

Illuut aalaakkaasoq akileraaruserneqassanngilaq, tassa uninnermut atatillugu tunineqarsimassanngippat, tassami illuut aalaakkaasoq kalaallit akileraartittarnerannut sulii ilaavoq, takuuk § 16, imm. 3, kiisalu § 2, imm. 1, nr. 15.

Ingerlatseqatigiiffiup iluanaarutissai piviusunngortinneqanngitsut akileraaruteqaataasussat taamaasillutik 1 mio. kr.-ulerput, tamannalu ingerlatseqatigiiffiup B-p uninnermi akileraarusernissaannik kinguneqarpoq (1 mio. kr.-t 25 procentii). 250.000, takuuk § 38, imm. 1.

Tamatuma kingorna § 38, imm. 6 siunnersuutaasoq malillugu uninnermi akileraarusiisoqassaaq. § 38, imm. 1 malillugu ingerlatseqatigiiffinnut akileraarutip akilereernerata kingorna

ingerlatseqatigiiffiup ataatsimut nalinga 7.250.000 kr.-nut naapertuuttunngussaaq, nalerlu taannaavoq ingerlatseqatigiiffiup akiliisinnaajunnaarnerani A-mut tuniniarneqarsinnaasoq.

Kommuneqarfik Sermersuumi akileraartarnermut procenti tamarmiusoq 42-uvoq, taamaammallu pissarsiassanut akileraarummi nikingassutaasoq 17 procentiulluni (42 - 25). Ingerlatseqatigiiffik B taamaasilluni pissarsianut akileraarummik 1.232.500 kr.-nik (7.250.000 kr.-t 17 procentii) nalilimmik uninngatitsillunilu akiliuteqassaaq.

Siunnersuummi § 38, imm. 7-imi aalajangersarneqarpoq, aalajangersakkami imm. 6, ingerlatseqatigiiffiup akiliisinnaassuseqarluni atorunnaarsinneqarneranik pissuteqartumik uninnermi atuutissanngitsoq. Tamatuma saniatigut allassimavoq, aningaasaatinik piginnittoq tassaasoq ingerlatseqatigiiffik alla il.il. uninnermut atatillugu § 16, imm. 2 malillugu iluanaarutinit akileraaruserneqarsimappat, akileraarutinit akiliutissaq appartinneqarsinnaasoq.

Kiisalu ingerlatseqatigiiffiit akileraartussaataitanerup uninnera pillugu akileraaruseriffimmut nalunaartarnissaat pillugu aalajangersakkanik ersarinnerusunik atuutsitsilernissaq, § 38, imm. 8-mi siunnersuutigineqarpoq. Amerlasoorpassuartigut uninneq aatsaat akileraaruseriffiup nakkutilliinerani imaluunniit nammineerluni nalunaarsuiffimmik nassiussisoqarunnaaraangat paasineqartarpoq. Tamanna akileraaruseriffimmut allaffissornikkut oqimaatsorsiornermik annertuunik malitseqartarpoq. Nalunaartussaataitanernut unioqqutitsinerit akiliisitsinerit aqutugalugit pineqaatissiissutinit aallartitsisinnaanissaat aamma siunnersuutigineqarpoq, matumani unioqqutitsineq piaaraluni imaluunniit sumiginnaaruloornikkut pisimassappat.

2.2. Ilanngaaseereerluni akileraartarnermut aaqqissuussap erngup nukinganik nukissiorfinnut Namminersorlutik Oqartussat sinnerlugit sanaanut annertusillugu ilaallernissaa.

Inatsisit atuuttut

§ 72 a, imm. 1-imi ilanngaaseereerluni akileraartarnermut aaqqissuussami inuinaat atorfeqartitaanerminnut ilaatillugu *illoqarfiit nunaqarfiillu pioreersut avataanni* sulianik pilersaarusiukkanik, sanaartornermi suliassanik imaluunniit ikkussuinermit suliassanik suliallit ilaapput.

Ilanngaaseereerluni akileraartarnermut aaqqissuussaq Inatsisartut inatsisaata nr. 48, 23. november 2017-imeersup atorneratigut mittarfinnut Namminersorlutik Oqartussat sinnerlugit sanaartorneqartunut ilallugu annertusineqarpoq.

§ 68, imm. 2, nr. 7-imi takuneqarsinnaavoq *illoqarfiit nunaqarfiillu pioreersut avataanni* imaluunniit mittarfinnik Namminersorlutik Oqartussat sinnerlugit sanaartornermi ilanngaaseereerluni akileraartarnermut aaqqissuussaq atorlugu sulisunit iluanaarutaasut Nunatta Karsianut tuttassasut. Illoqarfiit nunaqarfiillu pioreersut avataanni erngup nukinganik nukissiorfiit matumani pineqassasut

pillugu piumasaqaat manna, Inatsisartut inatsisaannut nr. 20, 18. november 2010-meersumut nassuiaatini takuneqarsinnaavoq:

”[...] erngup nukinganik illoqarfinnut nunaqarfinnullu pioreersunut pilersuisussanik sanaartornerit aalajangersakkami ilaangillat, illuatungaatiigullu aatsitassarsiorfinnut suliffissuaqarfinnullu illoqarfiit nunaqarfiillu avataaniittunut erngup nukinganik innaallagissiorfiliornertit aalajangersakkami ilaapput.

Ilanngaaseereerluni akileraartarnermut aqqissuussaq aamma akileraarutitigut isertinneqartut agguataartarnerat § 68, imm. 2, nr. 7-imik malinnittut taamaasillutik taamaallaat erngup nukinganik nukissiorfinnut atorineqarsinnaassapput, taakkunanilu suliffissuaqarnikkut siunertat imaluunniit aatsitassanut pilersaarutip pilersuiffiginissaat siunertaavoq, kisiannili sanaartukkat inoqarfiit pilersuiffiginissaannik siunertallit sanaartornissaat ilaanani.

Siunnersuutigineqartoq

Piffissami aggersumi erngup nukinganik pilersuineri annertuunik aningaasaliisoqarnissaa naatsorsuutaavoq. Sulisut Namminersorlutik Oqartussat sinnerlugit erngup nukinganik nukissiorfiit sananeranni suliaqartut ilanngaaseereerluni akileraartarnermut aqqissuussamut ilaatillugit ilanngaaseereerluni akileraartarnermut aqqissuussaq annertusineqassasoq siunnersuutigineqarpoq. Tamanna nangillugu taamatut sulineri isertitanit akileraarutinit iluanaarutit Nunatta Karsianut tuttassasut siunnersuutigineqarpoq.

Erngup nukinganik nukissiorfiliornissamut pilersaarutinit sulisussanik piumanerit Kalaallit Nunaanni sanaartortitsisartuni piginnaasanik qaangiiumaartut naatsorsuutaavoq, taamaammallu sanaartorneri sulisussat nunanit allaneersut ilaasarnissaat naatsorsuutaalluni. Sulisartunut suliniutini taakkunani sulisunut akileraarusiisarnep pisariitsuunissaa pillugu kissaateqarnermik siunnersuut aamma tunngavilersugaavoq.

Nunatta Karsiata kommunillu akornanni akileraarutinit iluanaarutit agguataartarnerat kommunit Naalakkersuisullu akornanni oqimaatsorsiornerit suliassallu agguataariffiginerannik takutitsiffiuvoq. Sulisut avataaneersut atorneranni sulisut amerlanertigut kommunini atugarissaarnermut ikiuutini Kalaallit Nunaanni atuineq ajortut pineqarput, taakkuami nalinginnaasumik sanaartornermut atatillugu nunatsinni najugaqartarput.

Sulisut ilanngaaseereerluni aningaasarsiat 35 procentiannik inummut ilanngaat imaluunniit sulineri ilanngaat atornagu inaarutaasumik akileraarutinit akiliuteqartarnissaat ilanngaaseereerluni akileraartarnermut aqqissuussap malitsigisussaassavaa. Inuit ilanngaaseereerluni akileraartarnermut aqqissuussamut ilaasut ilaannakkooriarlutik nammineerluni nalunaarsuiffimmik tunniussisariaqanngillat, matumani aningaasarsianut allanut Kalaallit Nunaanni akileraartarnermut pisussaaffimmut ilaasimanngikkunik.

Siunnersuut ilanngaaseereerluni akileraartarnermut aaqqissuussami allatut allannguinerik kinguneqanngilaq. Najugaqarnerup aallartinnerani qaammatit 6-it iluanni sioqqutsilluni sulisoq nunatsinni kommunimi akileraartussaataasimassanngitsoq ilanngaaseereerluni akileraartarnermut ilaalernissami piumasaqaataavoq. Inuit assersuutigalugu Kalaallit Nunaanni najugallit aamma erngup nukinganik nukissiorfiliornermi sulilersimasut taamaasillutik ilanngaaseereerluni akileraartarnermut aaqqissuussamut ilaanngillat.

Sulisut ilanngaaseereerluni akileraartarnermut aaqqissuussamut ilaalersinnaassappata sulisut pilersarusiornermut suliani, sanaartornermi suliani imaluunniit ikkussuinnermut suliani atorfeqartitaanermut ilaasumik suliaqartarsimanissaat aamma piumasaqaataavoq. Suliassat allaffissornertut isikkullit taamaasillutik ilanngaaseereerluni akileraartarnermut aaqqissuussamut ilaanngillat.

2.3 Sunniutaasussanut iluarsinerit il.il.

Tullinnguulluni siunnersuut sunniutaasussanut iluarsinerik erseqqissaanernillu suunnginnerusunik imaqarpoq.

Aningaasalersuisarneq soorpiannngitsoq

Inatsisartut inatsisaata nr. 72, 20. november 2023-meersup atorneratigut qanoq ilineratigut ingerlatseqatigiiffiup soorpiannngitsumik aningaasalersuisarnerata isigineqarnissaanut killiliussaq § 36 c, imm. 1, nr. 3-miittoq 2:1-imiit 4:1-imut qaffanneqarpoq.

Taamatut allannguiq kukkusoqarneratigut aalajangersakkami imm. 5-imut ajoraluartumik ilanngunneqarsimanngilaq, tassanilu ilanngaammut ernialersuut qanoq isillugu akileraartussaataasumut ilanngarneqassanersoq pineqarpoq, matumani nammineerluni aningaasaatit aningaasaatillu avataaneersut akornanni nikingassut qaangerneqarsimatillugu. Siunnersuut sunniutaasussanut iluarsinertut isikkoqarpoq.

§ 39 c-mi pigisanut tunniussanut iluanaarutit akileraarusernarnerat, piffikkaartumik soraarnerussutisianut aaqqissuussinerit

§ 44, imm. 2, nr. 5-ip aamma § 44, imm. 2, nr. 1-ip kiisalu Aningaasanik iluanaarutit ilaasa akileraarusernarneqarsissat pillugu Inatsisartut inatsisaanni § 1-ip akornanni malittarisassatigut aporaanneq pilersimassasoq takuneqarsinnaavoq. Soraarnerussutisiassanut aaqqissuussinerim § 39 c-p iluanaarfiunerata akileraarusernarneqarsissaa aalajangersakkami pineqarpoq. PFA Soraarnermiit killilimmik soraarnerussutisianut aaqqissuussinerim peqassutsimut tunniunneqartut pineqarput, taakkulu PFA Danmarkimut 2018-mi nuunneqarsimapput.

§ 44, imm. 2, nr. 5-imi takuneqarsinnaavoq sillimmasiinikoq killilimmik soraarnerussutisianut toqqorsivimmi iluanaarutinut nalinginnaasumik aningaasarsiatigut akileraaruserneqassanngitsoq, taakkulu 2018-imi peqassutsinut tunngatillugu nuunneqarsimapput. Taakkunanga iluanaarutit

paarlattuanik Aningaasanik iluanaarutit ilaasa akileraarusernarnissaat pillugu Inatsisartut inatsisaat malillugu 15,3 procentimik akileraaruserneqassapput. Paarlattuanik iluanaarutit peqassutit tunniunnerisa kingorna soraarnerussutisianut toqqorsivimmut akilernerqarnerannik pissuteqartut aningaaserivimmi uninngasuutit erniatigut isertitsiffiginerat assigalugu akileraaruserneqartussaasimapput.

Taamaakkaluartuq agguataarineq tamanna § 44, imm. 2, nr. 1-imik malinninngilaq, tassungalu atatillugu Aningaasanik iluanaarutit ilaasa akileraarusernarnissaat pillugu Inatsisartut inatsisaanni § 39 c-mut imaluunniit § 1-imut innersuussisoqarpoq. Taamaammat § 44, imm. 2, nr. 5 atorunnaassasoq siunnersuutigineqarpoq. Sulinermi peqassutsit tunniunneqartut soraarnerussutisianut toqqorsivimmiittuni pioreersuni iluanaarutaasut aamma iluanaarutaasut akornanni assigiinnginneq isiginiarneqarsimanngilaq, tamatumunngalu 2018-imi peqassutsit tunniunnerisa kingorna akiliutigineqarsimasut pissutaapput. Taamaammat taamatut iluanaaruteqarneq Aningaasanik iluanaarutit ilaasa akileraarusernarnissaat pillugu Inatsisartut inatsisaanni malittarisassat malillugit sulinermi akileraaruserneqarsimavoq. Taamaammat killilimmik soraarnerussutisianut toqqorsiviit akileraartarnikkut suliarisarnerannik siunnersuut malitseqartussaannigilaq.

3. Pisortanut aningaasaqarnikkut allaffissornikkullu kingunerisassat

Siunnersuummi akileraartarnermut inatsisini ammanerup matunissaa siunertarineqarpoq, tamannalu ingerlatseqatigiiffimmi aningaasaatit akileraarusernagit Kalaallit Nunaanniit annittarnissaannut periarfissanik annikillisaassaaq. Siunnersuummi pisortanut suut iluanaarutaassanersut missigissallugu periarfissaqanngilaq, tassami matumani ingerlatseqatigiiffiit akileraartarnikkut allamut nuuttut amerlassusaat kiisalu ingerlatseqatigiiffinni taakkunani aningaasat sipaarneqartut apeqqutaasussaapput. Kiisalu ingerlatseqatigiiffiit qanoq amerlatigisut akiliisinnaajunnaarnikkut unissimanersut apeqqutaasussaapput. Paarlattuanik ingerlatseqatigiiffiup Kalaallit Nunaanniittup akiliisinnaajunnaarnera suliarineqassappat malittarisassani akileraarusiisarnermik eqqussisoqannginnissaa malugeqquneqarpoq.

Uninnermi nalunaartussaataaneq pillugu siunnersuut ingerlatseqatigiiffiit Kalaallit Nunaannut akileraartussaataajunnaartut pillugit akileraaruseriffik pitsaanagerusunik paasissutissiisarnissaa siunnersuummi naatsorsuutaavoq. Tamatuma saniatigut tamanna ingerlatseqatigiiffinnut ingerlatsivinnullu unissimasunut tunngatillugu angissusiliisarnarit missingikkat atorlugit allaffissornermik suunnginnerusumik tunniussisinnaavoq.

Ilanngaaseereerluni akileraartarnermut aqqissuussap ataani sulisunik nunanit allaneersunik atuisarneq sanaartornermut aningaasartuutaasut appartinnissaannut tapeeqataajumaartuq naatsorsuutaavoq. Tamatuma saniatigut sanaartornermut aningaasartuutigineqartut qanoq appariartorfiutiginerat apeqqutaalluni taarsigassarsiat aningaasalersornissaannut taamaasillunilu

anigaasalersuisarnermut anigaasartuutunik pisariaqartitsineq annikillisinneqassaaq. NunaGreen A/S Namminersorlutik Oqartussat sinnerlugit erngup nukinganik nukissiorfiliassat sananerannut akisussaasoq nalunaarsimavoq ilanngaaseereerluni akileraartarnermut aqqissuussineq 0,5 procentimik missingiinikkut sanaartornermut anigaasartuutitut missingiinerup tungaatigut sunniuteqarumaartoq.

Ilanngaaseereerluni akileraartarnermut aqqissuussap alliliiffiginerani iluanaarutitigut sunniutaasussani apeqqutaajumaarpoq erngup nukinganik nukissiorfissat annertuut sananeqassanersut, tullianillu suliniutitut akissarsianut anigaasartuutit kiisalu sulisussat avataaneersut qanoq amerlatiginissaat apeqqutaasussaalluni. Suliniummi sulisussat avataaneertussatut ilimagineqarsimappata Nuummi erngup nukinganik pilersuinerup allilernissaa aallaavimmigut missingiinikkut Nunatta Karsianut 235- 237 mio. kr.-t akornanni sanaartornerup nalaani iluanaaruteqarnerunermik kinguneqartussaassaaq, matumani pisortanut ataatsimut 10-19 mio. kr.-t akornanni akileraarnikkut suunnginnerusumik iluanaarfiunissaa akigalugu. Kommunit sanaartornerup nalaani iluanaaruteqarnerunerit ilaannik pissarsinaviangillat, tassami ilanngaaseereerluni akileraartarnermut aqqissuussamit iluanaarutit Nunatta Karsianut tuttussaapput. Suliniummi sulisussat ilaat nunatsinneersuunissaat naatsorsuutaammat iluanaarutitigut sunniutaasussat taaneqartuniit aamma ikinnerunissaat naatsorsuutaavoq.

Sunniutaasussanut iluarsinerit il.il. pillugit siunnersuut anigaasatigut sunniuteqassanngilaq.

Siunnersuutip allaffissornikkut annertuumik pisortanut sunniuteqarnissaa naatsorsuutigineqanngilaq.

4. Inuussutissarsiortunut anigaasaqarnikkut allaffissornikkullu kingunerisassat

Ingerlatseqatigiiffinnut Kalaallit Nunaanni akileraartarnikkut angerlarsimaffeqarunnaartunut siunnersuut akileraartarnerunermik aamma nalunaartussaataitanermik kinguneqartussaassaaq. Allaffissornikkut oqimaatsorsiorneq annertusiartortoq aatsaat pilersinnaavoq ingerlatseqatigiiffik il. il. Kalaallit Nunaanni akileraartarnikkut angerlarsimaffeqarunnaarsimatillugu. Ingerlatseqatigiiffiit aalajangersimasumillu ingerlatsiviit qanoq ilineratigut Kalaallit Nunaannut akileraartussaajunnaarsimanerat pillugu siunnersuut qanoq iliortoqartarnissaanut najoqqutassanik tunniussiumaartoq naatsorsuutaavoq.

Ilanngaaseereerluni akileraartarnermut aqqissuussap allilernerqarnera erngup nukinganik nukissiorfiliassani sulisunut avataaneersunut tunngatillugu anigaasarsianit akileraartitsisarnerup suliarisarnissaanut suliffeqarfiit ajornannginnerusumik suliaqarsinnaalissapput.

Tamatuma saniatigut siunnersuutip inuussutissarsiortunut anigaasaqarnikkut imaluunniit allaffissornikkut malunnaatilinnik sunniuteqannginnissaa naatsorsuutaavoq.

5. Avatangiisinut, pinngortitamut inuillu peqqissusaannut sunniutaasussat

Siunnersuut avatangiisinut, pinngortitamut inuillu peqqissusaannut sunniuteqarnavianngilaq.

6. Innuttaasunut sunniutaasussat

Innuttaasut ingerlatseqatigiiffimmi aningaasanut piginneqataassutitut piginnittut aammalu Kalaallit Nunaanni akileraartarnikkut angerlarsimaffeqarunnaartut siunnersuut atorlugu pissarsianit akileraartinneqassapput. Akileraarut ingerlatseqatigiiffimmit uninngatinneqassaaq akilerneqarlunilu. Innuttaasoq taamaasilluni allaffissornikkut allanik oqimaatsorsiortinneqassanngilaq.

Ilanngaaseereerluni akileraartarnermut aqqissuussap allilernerqarnissaa pillugu siunnersuummi sulisut avataaneersut erngup nukinganik nukissiorfissat sananeranni suliallit ilaatinneqarput. Akissarsiassat, akileraarutitigut ilanngaattissat aamma akileraarusiisarnermut procenti tamarmiusoq apeqqutaallutik ilanngaaseereerluni akileraartarnermut aqqissuussaq ataasiakkaanut akileraarnermik qaffasinnerusumik appasinnerusumilluunniit tunniussissaaq. Ataatsimut isigalugu ilanngaaseereerluni akileraartarnermut aqqissuussaq inunnut 380.000 kr.-t missaannik ukiumoortumik aningaasarsialinnut qaffasinnerusumik akileraarnermik kinguneqassaaq, aningaasallu taakkua qaangerlugit inuit aningaasarsiallit appasinnerusumik akileraartinneqassallutik.

Erngup nukinganik nukissiorfiliornernut sanaartornermut aningaasartuutit appartinneqarpata akigitat aamma kingullertigut annikinnerulissapput, taakkualu atuisut inuussutissarsiortullu akilertussaassavaat. Erngup nukinganik nukissiorfiit inoqarfinnik pilersuisut akigitat innaallagissamut kiassarnermullu akiliutigineqartartut aqutigalugit nunatsinni atuisunit inuussutissarsiortuniillu aningaasalersugaapput, matumani innaallagissap erngup nukinganik nukissiorfimmeersup atorneratigut kiassarneq tunisassiarineqartoq apeqqutaalluni.

Siunnersuut tamatuma saniatigut innuttaasunut sunniuteqartussaannngitsutut naatsorsuutigineqarpoq.

7. Sunniutaasussat annertuut allat

Siunnersuut sunniutaasussanik annertuunik allanik soqanngilaq.

8. Tusarniaaneq

Siunnersuut piffissami 10. juni - 8. juli 2025-mut tusarniaaffigineqartartunut nassiunneqarsimavoq tusarniaanermullu nittartakkami www.naalakkersuit.gl-imi ilineqarsimalluni.

Ilanngaaseereerluni akileraartarnermut aqqissuussap allilernerqarneranut tunngatillugu siunnersuut 8. juli 2025-mut piffissalerlugu ullormi 20. juni tusarniutigalugu nassiunneqarsimavoq.

Siunnersuut tamanut saqqummiunneqarnerata siuliani taaneqartup saniatigut oqartussanut, kattuffinnut suliffeqarfinnullu ukununga toqqaannartumik nassiunneqarsimavoq: SIK GE, Sulisitsisut, GrønlandsBANKEN, BankNordik, Grønlandske Advokater, Nuna Law, KNAPK, Grønlands Revision, PWC Grønland, Revisoren i Sisimiut, BDO, Avannaata Kommunia, Kommuneqarfik Sermersooq, Kommune Qeqertalik, Qeqqata Kommunia aamma Kommune Kujalleq.

Ilanngussaq 2-mut aamma innersuussisoqarpoq.

Siunnersuummi aalajangersakkanut ataasiakkaanut nassuiaatit**§ 1-imut**

Nr. 1-imut (§ 36 c, imm. 5)

§ 36 c, imm. 5 imaalillugu kingunissanut iluarseqquneqarpoq nikingassut aningaasat allaneersut nammineerlunilu aningaasat akornanni 4:1-inngortillugu.

Nr. 2-mut (§ 38, imm. 6-9)

§ 38, imm. 6-imut siunnersuutigineqartumut.

Tamakkiisumik akileraartussaataitaanerup uninnerani ingerlatseqatigiiffiit ilanngaaseereerluni aningaasaataasa akileraarusertalernissaat nutaatut eqqunneqarnissaat siunnersuutigineqarpoq.

Tamakkiisumik akileraartussaataitaanerup uninnerani ingerlatseqatigiiffiup iluanaarutissanut tunngatillugu ingerlatseqatigiiffiup akiliisinnaajunnaarnerani piginneqataasunut imaluunniit piginneqataassutitut tunniunneqartussaagaluartunut naatsorsuissaaq. Tassalu matumani ingerlatseqatigiiffiup akiitsui akileraarutinullu allanut piumasarineqartut akilernerqarsimanissaat pineqarpoq.

Iluanaarutigineqartunut naatsorsorneqartunut ingerlatseqatigiiffik pissarsianit akileraarummik uninngatitsillunilu akiliuteqassaaq. Aalajangersakkap ingerlatseqatigiiffiup akiliisinnaajunnaarnerani assersuutigalugu atornerqarsinnaanera aalajangersakkami imm. 7-imi takunerqarsinnaavoq.

Akileraartarnikkut angerlarsimaffiup nunanut allanut nuunneranik uninneq pissuteqarsimassappat, soorlu Danmarkimut Savalimmiunullu, aalajangersakkami ingerlatseqatigiiffiit kisimik pineqartussaapput.

Aalajangersakkami oqaaseqatigiit siulliit aappaallu malillugit akileraarutit uninngatittarnerat akilertarnerallu §§ 86-88 malillugit pisassapput. Aalajangersakkami oqaaseqatigiit pingajuanni takunerqarsinnaavoq Kalaallit Nunaannut tamakkiisumik akileraartussaataitaanerup uninneraniit nalunaaruteqartarnissamut uninngatitsisarnissamullu piffissamiit naatsorsuiffigineqartassasut.

§ 38, imm. 7-imut siunnersuutigineqartumut. Akileraarummut aalajangersakkami imm. 6-imut malinnittumut aalajangersagaq minitaqartarnernik sakkukinnerulersitsinissamullu periarfissanik imaqarpoq.

Ingerlatseqatigiiffiup akiliisinnaajunnaarnerata imaluunniit atorunnaarnerata kingunerisaanik unittoqarnerani aalajangersagaq aatsaat atorneqartussaasoq aalajangersakkami oqaaseqatigiinni siullerni takuneqarsinnaavoq. Inatsimmi kapitali 5 malillugu akileraaruteqanngitsumik kattunnissamut imaluunniit allanngortitsinerup kapitali 5 a-mi ilaalernissaanut akileraaruseriffiup akuersissuteqarnerata kingunerisaanik ingerlatseqatigiiffiup uninnera pineqarsimappat aalajangersagaq aamma atorneqassanngilaq.

Aalajangersakkami oqaaseqatigiit aappaanni takuneqarsinnaavoq § 16, imm. 2 malillugu iluanaarutigineqartup akileraarusernissaannut appartitsisoqassasoq, tamannalu aningaasanik piginnittup (piginneqataasup imaluunniit piginneqataassutitut piginnittup) aningaasat ilaannut pineqartunut akilersimassavaa. Aalajangersakkami aningaasanik piginnittup marloriaammik akileraartittarnissaata pinngitsoortinnissaa siunertaavoq, tamakkulu pisumi aningaasamik piginnittup nunamut allamut nuulluni, soorlu Danmarki Savalimmiullu, akileraartarnikkut allamik aamma angerlarsimaffeqalersimanissaa pilersinnaapput, tassungalu atatillugu ingerlatseqatigiiffimmi aningaasat ilaannut iluanaarutissanut piviusunngortinneqarsimasunut akileraartarnerup unissimanera pineqartussaalluni.

§ 38, imm. 8-mut siunnersuutigineqartumut. Ingerlatseqatigiiffik aalajangersimasumilluunniit ingerlatsivik Kalaallit Nunaanni akileraartarnikkut angerlarsimaffeqarunnaarluni unissimappat nalunaartussaataitanerup eqqunneqarnissaa siunnersuutigineqarpoq. Tamatumani ingerlatseqatigiiffiup uninnerata kingunerisaanik unissimaneq aamma pineqarpoq. Nalunaartussaataitaneq akiliisinnaajunnaartumut imaluunniit ingerlatseqatigiiffiup aqutsisuinut pisussaaffiuvoq. Aalajangersakkami inuinnaat ilaatinneqanngillat.

Nr. 3-mut (§ 39 a, imm. 6)

Aalajangersagaq malillugu tunniussisoqartarnissaanut piumasaqaat § 39 a, imm. 6-imiittoq imaasillugu allanngortinneqassasoq soraarnerussutisialinnut aningaaseriviup Kalaallit Nunaanni angerlarsimaffeqarnani Danmarkimi angerlarsimaffeqarnissaa piumasaqaatinngortillugu, soorlu aalajangersakkami atuuttumi tamanna takuneqarsinnaasoq. Tamanna § 39 a-mut ataqatigiissutut isigineqassaaq, tassani soraarnerussutisianut aaqqissuussineq soraarnerussutisianut aningaaserivinni Danmarkimi angerlarsimaffilinni pilersinneqartunut malittarisassiorfiuvoq.

Nr. 4-mut (§ 44, imm. 2, nr. 5)

Siunnersuutigineqarpoq § 44, imm. 2, nr. 5 peerneqassasoq. Aalajangersakkami peqassutsinut tunniunneqartuni piffikkaartumik soraarnerussutisianut aaqqissuussinerni iluanaarutit akileraarusernissaat pineqarpoq. Soraarnerussutisianut aaqqissuussinerniit iluanaarutit § 39 c-mut ilaasut tamatuma kingorna inatsimmi § 44, imm. 2, nr. 1 malillugu iluanaarutitut akileraartinneqassanngillat.

Nr. 5-imut (§ 68, imm. 2, nr. 7)

Matumani kingunerisassanut iluarsineq pineqarpoq, taamaasilluni aalajangersakkami inuit erngup nukissiorfissani Namminersorlutik Oqartussat sinnerlugit sananeqartuni sulisunut ilaalernissaat annertusineqassalluni. Inuit pineqartut taamaasillutik § 72 a, imm. 1-imi pineqartunut assingupput, tamatumalu allanngortinnissaa siunnersuutigineqarpoq. Inuinnarnit aalajangersakkamut ilaasunit akileraarutigut iluanaarutit Nunatta Karsianut tuttassapput.

§ 72 a, imm. 1-imut allanngortitsinermut nassuiaatit tullinnguuttuniittut aamma innersuussutigineqarput.

Nr. 6-imut (§ 72, imm. 1-imi oqaaseqatigiit siulliit)

Ilanngaaseereerluni akileraartarnermut aaqqissuussinermi inuinnaat ilaalernissaat siunnersuutigineqarpoq, taakkualu atorfeqartitaanerminnut ilaasumik Namminersorlutik Oqartussat sinnerlugit erngup nukinganik nukissiorfissat sananeranni pilersaarusiornermut suliaassanik, sanaartornermut suliaassanik kiisalu ikkussuisarnermut suliaassanik suliaqarnerannut atatillugu suliaqartuussapput. Tamatuma saniatigut taaguutit "illoqarfik nunaqarfillu" aalajangersakkami inoqarfinnik taarserneqassasut siunnersuutigineqarpoq. Aalajangersakkami oqaatsitigut oqaasertaliineq aamma ersarinnerulersinneqarpoq.

Siunnersuut tamatuma saniatigut ilanngaaseereerluni akileraartarnermut aaqqissuussinermut ilaalernissamut sulinermit atuuffiit imaluunniit piumasaqaatit suut atuunnersut pillugit allannguinermit imaqqanngilaq. Inatsisit atuuttut malillugu pilersaarusiornerni pineqarput aaqqissuinerit, titartaanerit naatsorsuinerillu sanaartornermit tunngaviusussat. Sanaartornermit paasineqassapput sanaartukkanik ikkussuinerit nammineq aningaasatigut teknikkikkullu napatittut. Ikkussuinerit paasineqassapput katiterinerit, teknikkikkut atortut, sanaartukkat, atortut elektroniskiusut allallu.

Sulisut taaneqartuni suliallit kisimik aalajangersakkami ilaatinneqarput, soorlu assessorlutik suliallit, teknikerit, ingeniørit, igasut, igaffimmi sulisut, sulisartut, peqqinnissaqarfimmi sulisut assigisaallu. Assersuutigalugu allaffissorlutik nalinginnaasumik sulisut, sanaartorfimmut/-miillu angallassisut assigisaallu aalajangersakkami ilaanngillat.

Aalajangersagaq suliniutigineqartoq Namminersorlutik Oqartussat sinnerlugit sananeqarsimappat atorneqartassaaq, soorlu ingerlatseqatigiiffimmut Namminersorlutik Oqartussanit pingaarnertut pigineqartumut tunngatillugu. Malittarisassaaq tamatuma saniatigut sulisunut entreprenørimut entreprenørimullu allamut sullissisunut erngup nukinganik nukissiorfinnut aalajangersakkamut ilaasunut atorneqartarpoq.

Erngup nukinganik nukissiorfiliornerni sullorsuit, assiaqutit, turbinit, generatorit il.il. pilersinneqarsimasut kiisalu illuutit atortorissaarutillu erngup nukinganik nukissiorfimmi atorneqartussat paasineqassapput. Tamatuma saniatigut aqquuserngit sulinermit atorneqartut,

umiarsualiveqarfiit utaqqiisaasumillu sulisunut atortorissaarutit il.il. erngup nukinganik nukissiorfissap sananissaani pisariaqartinneqartut pilersinnissaat ilaatinneqarput. Innaallagissamut aqqusersuutit innaallagissamullu attaveqaasersuutit erngup nukissiorfissap inoqarfiillu akornanni pilersinnissaat allanngortinnissaalluunniit ilanngaaseereerluni akileraartarnermut aamma ilaasussaapput, inoqarfiilu erngup nukinganik nukissiorfimmiit pilersugaapput aammalu nukiup nutaap aqunnissaanut atortorissaarutininik atortunillu nutarteriffigineqarsimallutik. Inoqarfinni pilersuinerneqartut attaveqaatit alliliiffiginissaat imaluunniit assersuutigalugu kiassarnermut atortut pilersinnissaat ilanngaaseereerluni akileraartarnermut aqqissuussinerneqartut ilaanngillat.

Nr. 7-imut (§ 86, imm. 2)

Iluanaarutissat siunnersuummi § 38, imm. 6 malillugu ingerlatseqatigiiffiup Kalaallit Nunaannut akileraartussaajunnaartup uninnerani naatsorsuiffigineqartut pissarsiatut isigineqartassasut siunnersuutigineqarpoq. Taamaammat pissarsianut naatsorsorneqartunut ingerlaseqatigiiffiup pissarsianut akileraarummik akiliisarnissaa uninngatitsisarnissaallu pisussaaffiuvoq.

Nr. 8-mut

§ 87, imm. 5-imik nutaamik ilanngussisoqassasooq siunnersuutigineqarpoq. Pissarsiat § 38, imm. 6 malillugu naatsorsuiffigineqartut § 87, imm. 1 malillugu pissarsiat nikingassutaannut akileraarut atorlugu akileraaruserneqassapput.

Nr. 9-mut

§ 105, imm. 1-imi nr. 9-mik nutaamik ilanngussisoqarnissaata malitsigisaanik kingunerisassanut iluarsiiineq matumani pineqarpoq. Kingunerisassanut iluarsiinermi oqaatsip "imaluunniit" § 105, imm. 1, nr. 8-mut nuunneqarsimanera pineqarpoq.

Nr. 10-mut

§ 38, imm. 7 malillugu akileraartussaataitaanerup uninnerani kingusissukkut amigartumilluunniit tunniussaqaqtarneq akiliisitsissutit aqutigalugit pineqaatissiinernik kinguneqarsinnaavoq.

§ 2-mut

Imm. 1-imut 2-mullu. Inatsisartut inatsisaat ullormi 1. januar 2026-mi atuutilissasooq ukiorlu aningaasarsiorfiusoq 2026-mit atuutilerfiussasooq siunnersuutigineqarpoq.

Imm. 3-mut.

Siunnersuummi § 38, imm. 6 akileraartussaataitaanerup 2025-mi ulloq taaneqartoq malillugu uninneraniit atuutilissasooq siunnersuutigineqarpoq. Taamaattoq iluanaarutinit pissarsianut akileraarummik nalunaaruteqartarneq uninngatitsisarnerlu aatsaat 2026-mi suliarineqarsinnaassapput.

Ilanngussaq 1

Siunnersuut inatsisinut atuuttunut assersuullugu	
<i>Oqaasertaliunneqartut atuuttut</i>	<i>Siunnersuutigineqartog</i>
	§ 1 Aningaasarsianit akileraarutit pillugit Inatsisartut inatsisaanni nr. 12, 2. november 2006-meersumi, Inatsisartut inatsisaanni nr. 51, 25. november 2024-meersumi kingusinnerusukkut allanngortinneqartumi, makku allanngortinneqarput:
§ 36 c Imm. 5. Ilanngaatinut ilanngaaniisaq aatsaat pisinnaassaaq nakkutigisamik akiitsorineqartut 5 mio. kr.-ninik qaangiisimappata. Ilanngaatinut ilanngaasarneq akiitsut nakkutigineqartut ilaannuinnaq taamaallaat atorneqarsinnaavoq, taakkualu ukiup aningaasarsiorfiusup naanerani aningaasat allaneersut (akiitsut) namminerisamillu aningaasaatit akornanni pissutsini 2:1-p atorneqarsimanissaani allanngortinneqartussaagaluarpur. Inummut allamut nakkutigisamik akiitsorineqartut assigalugit suliffeqarfissuup iluani nakkutigisamik akiitsoqarsimassappat siullermik suliffeqarfissuarmi imminermi nakkutigisamik akiitsorineqartut tullianillu inummut allamut nakkutigisamik akiitsorineqartut ilanngaatitigut ilanngaaffigineqassappat.	1. § 36 c, imm. 5-imi "2:1" imatut allanngortinneqassaaq: "4:1".
§ 38. [...] Imm. 2. [...] [...] Imm. 5. [...]	2. § 38-mi imm. 6-8-tut ilanngunneqarput: ” Imm. 6. Piffissami ingerlatseqatigiiffik il.il § 1, imm. 1, nr. 3-13 malillugu akileraartussaataasutut unissimappat

	imaluunniit ingerlatseqatigiiffik marloriaammik akileraartussaataitanermut isumaqatigiisummi aalajangersakkat malillugit nunami allami angerlarsimaffeqalersimappat, soorlu Danmarkimi Savalimmiunilu, iluanaarutissanik akiliisinnaajunnaarnermi iluanaarutitut naapertuuttunik naatsorsuisoqassaaq, taakkualu akileraartussaataitanerup uninneranut piffissami ingerlatseqatigiiffiup aningaasatigut piginnittuutitut tunniunneqarsimassapput. Iluanaarutit oqaaseqatigiit siulliit malillugit naatsorsorneqartut § 86, imm. 2 malillugu iluanaarutitut isigineqarput. Iluanaarutinit akileraarutit nalunaarutigineqartarnerat uninngatittarnerallu piffissaliussat § 88-imi malinneqartut malillugit pisassapput, tassalu qaammammi qaammatip tamakkiisumik akileraartussaataitanerup uniffiata kingornagut. <i>Imm. 7.</i> Aalajangersagaq imm. 6 akiliisinnaajunnaarnerup kingunerisaanik uninnermi atuutinngilaq. Imm. 6 malillugu akileraarutitut akiliuteqartarnek appaaffigineqassaaq aningaasanut piginneqataassutitut piginnittoq § 16, imm. 2 malillugu aningaasanit piginneqataassutitut iluanaarutitut akileraartinneqarsimappat. <i>Imm. 8.</i> Ingerlatseqatigiiffinnut peqatigiiffinnullu § 1, imm. 1, nr. 3-13 malillugu akileraartussaataitaasunut akileraartussaataitanerup uninnerani aqutsisoq imaluunniit akiliisitsiniartoq akileraartussaataitanerup uninnerata kingorna qaammatip ataatsip iluani akileraaruseriffimmut nalunaarummik aningaasarsianik ukiumut aningaasarsiorfiusumut naasumut tunngasunik naatsorsuinertalinnik nassiussissaaq. Akileraaruseriffik qinnuiginnittoqareerneratigut
--	--

	nalunaaruteqartarnermut piffissaliussamik kinguartitsisinnaavoq, matumani immikkut pissutsit pisariaqartissimassappassuk. Aalajangersakkat imm. 1 aamma 2-mi assinganik atuutissapput inuit inatsisinik suliallit aalajangersimasumik ingerlatsiffii uninnerisigut, takuuk § 2, imm. 1, nr. 10.”
§ 39 a Imm. 6. Aningaasat soraarnerussutisiaqarnissamut aaqqissuussinernit imm. 1-imi 2-milu taaneqartunit, soraarnerussutisiaqarnissamut aningaasaateqarfinni imaluunniit inuunermut soraarnerussutisiaqarnissamullu sillimmasiisarfinni Kalaallit Nunaanni angerlarsimaffeqartuni pilersinneqarsimasunit, aammalu atorfinitsitaanermut atatillugu pilersinneqarsimasunit ukiuni marlunni ingerlaavartumik tunniunneqartartussat amerlaqataat ataasiaannartumik tunniunneqarsinnaapput.	3. § 39 a, imm. 6, ima oqaasertalerneqassaaq: " Imm. 6. Aningaasat soraarnerussutisiaqarnissamut aaqqissuussinernit, takuuk imm. 1 aamma 2, soraarnerussutisiaqarnissamut aningaasaateqarfinni imaluunniit inuunermut soraarnerussutisiaqarnissamullu sillimmasiisarfinni Danmarkimi angerlarsimaffeqartuni pilersinneqarsimasunit, aammalu atorfinitsitaanermut atatillugu pilersinneqarsimasunit ukiuni marlunni ingerlaavartumik tunniunneqartartussat amerlaqataat ataasiaannartumik tunniunneqarsinnaapput."
§ 44. Inuunermut sillimmasiinernit aamma soraarnerussutisiaqarnissamut aaqqissuussinernit iluanaarutit aningaasarsiat akileraaruteqaataasussat naatsorsorneranni ilanngunneqassapput. Imm. 2. Imm. 1 makkunani atorneqarneq ajorpoq: 1) [...] [..] 5) piffikkaartumik soraarnerussutisianut toqqorsivimmi iluanaarutit soraarnerussutisianut ingerlatseqatigiiffimmut Kalaallit Nunaanni angelarsimaffilimmut	4. § 44, imm. 2, nr. 5 atorunnaarpoq.

Kalaallit Nunaanni angerlarsimaffeqanngikkaluartumut tunniunneqartut sillimmasiinerit pigineqartut tunniunnerannut ilaatillugu sillimassisarfiit pillugit inatsimmut ilaapput, tassungalu atatillugu imm. 1 nuussinerup kingornagut piffikkaartumik soraarnerussutisianut akiliutinik pissuteqartumik piffikkaartumik soraarnerussutisianut toqqorsivinni annertusaanermut atorneqartartussaalluni.	
§ 68. [...] Imm. 2. Akileraaruseriffik kommunitut akileraarfittut isigineqassaaq, imaattoqartillugu: 1) [...] [..] 7) inuk atorfeqarnerminut ilaatillugu illoqarfiit nunaqarfiillu avataanni imaluunniit Namminersorlutik Oqartussat sinnerlugit mittarfiliornerni sanaartugassanut pilersaarusiornermut suliaassanut, illuliortiternermut sanaartornermullu suliaassanut kiisalu innaallagialersuiner mullu suliaassanut atatillugu suliaassanik suliaqartoq, takuuk § 72 a, imm. 1, aammalu sulisoq taanna nunami maani qaammatini siuliini 6-inik kingullerni kommunimut akileraartussaataasimanngitsoq, imaluunniit 8) [...]	5. § 68, imm. 2, nr. 7, ima oqaasertalerneqassaaq: ”7) inuk atorfeqarnerminut ilaatillugu illoqarfiit nunaqarfiillu avataanni imaluunniit Namminersorlutik Oqartussat sinnerlugit mittarfiliornerni aamma erngup nukinganik nukissiorfiliornerni sanaartugassanut pilersaarusiornermut suliaassanut, illuliortiternermut sanaartornermullu suliaassanut kiisalu innaallagialersuiner mullu suliaassanut atatillugu suliaassanik suliaqartoq, takuuk § 72 a, imm. 1, aammalu sulisoq taanna nunami maani qaammatini siuliini 6-ini kingullerni kommunimut akileraartussaataasimanngitsoq, imaluunniit”
§ 72 a. Inuit akileraartussaataasut, illoqarfiit nunaqarfiillu avataanni imaluunniit Namminersorlutik Oqartussat sinnerlugit mittarfiliornerni sanaartugassanut pilersaarusiornermut suliaassanut, illuliortiternermut sanaartornermullu suliaassanut kiisalu innaallagialersuiner mullu suliaassanut atatillugu suliaassanik suliaqartut aammalu nunami maani qaammatini siuliini 6-inik kingullerni kommunimut akileraartussaataasimanngitsut	6. § 72 a, imm. 1-imi oqaaseqatigiit siulliit ima oqaasertalerneqassapput: ” Inuit akileraartussaataasut, illoqarfiit nunaqarfiillu avataanni imaluunniit Namminersorlutik Oqartussat sinnerlugit mittarfiliornerni erngullu nukinganik nukissiorfiliornerni sanaartugassanut pilersaarusiornermut suliaassanut, illuliortiternermut sanaartornermullu suliaassanut kiisalu innaallagialersuiner mullu

atorfeqarnerminni isertitamik 35 procentiannik Nunap karsianut inaarutaasumik akileraaruteqassapput (ilanngaasiinnginnermi akileraarut). Aningaasarsianit ukiuni aningaasarsiorfiusuni siusinnerusuni amigartoorutininik ilanngaateqartoqarsinnaanngilaq, taamatuttaaq § 4 d, imm. 2, aamma § 4 e, atorfeqassanatik. Aningaasarsiat akissarsiarineqartartut pissarsiarinerannut, qulakkeerneqarnerannut ingerlaannarnissaannullu aningaasartuutit akileraartussatitaasup allatigut aningaasarsianit ilanngaatineqarsinnaanngillat. Atorfeqarnermi aningaasarsiarisartakkanut tunngatillugu akileraartussatitaaneq inaarutaasumik naammassineqassaaq akileraarutininut akiliutininik akilersinneqartutigit.	ikkussuinernullu suliaasanut atatillugu suliaasanik suliaqartut aammalu nunami maani qaammatini siuliini 6-ini kingullerni kommunimut akileraartussatitaasimanngitsut atorfeqarnerminni isertitamik 35 procentiannik Nunatta Karsianut inaarutaasumik akileraaruteqassapput (ilanngaasiinnginnermi akileraarut).”
§ 86 Imm. 2 Suulluunniit aktiaatilinnut iluanaarutitut pisassanngortinneqartut tamarmik iluanaarutisiatut isigineqarput, aktialli akilersinnagit aktiaatilinnut tunniunneqartut aammalu akiliisinnaajunnaarnermi pigisat aningaasanngorlugit naatsorsorneranni iluanaarutit pinnagit. Amerlanerpaanik aktiaateqartup selskabi, selskabimut allamut aamma pineqartup amerlanerpaanik aktiaateqarfigisaanut aktianik tunisisimasumik akiliisinnaajunnaartutut unitsippagu, akiliisinnaajunnaarnermi pigisat aningaasanngorlugit naatsorsorneranni amerlanerpaanik aktiaateqartup iluanaarutai § 16, imm. 2-mi malittarisassat malillugit, iluanaarutitulli isigalugit, naatsorsorneqassapput. Pissutsit tamakku piginneqataassutininik piginnittunut pissarsianut tunngatillugu atuupput.	7. § 86, imm. 2-mi oqaaseqatigiit siulliit kingorna ilanngunneqassaaq: ” Pissarsiatut aamma iluanaarutit § 38, imm. 6 naapertorlugi naatsorsuiffigineqartut isigineqassapput.”
§ 87. Ingerlatseqatigiiffik sulisorisat aktiaataannik utertitsilluni sulisorisanut allanut tuneqqitassanik pisisoq iluanaarutisianit	8. § 87-imi imm. 5-itut ilanngunneqassaaq: ” Imm. 5. Ingerlatseqatigiiffik § 38, imm. 6 malillugu imm. 1-imi iluanaarutininut

akileraarutit ingerlatseqatigiiffiup akileraarfittut kommuniani, tak. § 68, qaammatisiutit malillugit ukiumi pineqartumi procent akileraarusiissut tamarmiusoq, tak. §§-it 61-imiit 63-imut, aamma procent ingerlatseqatigiiffiup akileraarutissaata § 60-imi aalajangersarneqartup assigiinngissutaattut annertutigisoq akileraarutitut ilanngaaticissavaa. Imm. 2. [...] [..] Stk. 4. [...]	naatsorsuineq taaneqartoq assigalugu pissarsiassanit akileraarummik uninngatitsissaaq.”
”§ 105. § 102-mi taaneqartut assigalugit kinaluunniit piaaraluni mianersugaalliorujussuarluniluunniit iliuuseqartoq eqqartuunneqassaaq: 1) [...] [...] 7) § 36 b, imm. 4 naapertorlugu nuussanut nakkutigisanut tunngatillugu killilimmik uppersaasarnissamut pisussaaffimmi piumasaqaatit naammassineqarnissaat pillugu paasissutissanik eqqunngitsunik paatsoorneqarsinnaasunillu tunniussisoq, imaluunniit 8) § 36 b, imm. 6-12 naapertorlugu nuussinernut nakkutigisanut aammalu nunamiit nunamut nalunaarusianut § 36 b, imm. 2 malillugu suliarissallugit pisussaaffiusunut tunngatillugu allakkatigut uppersaammik piffissaq eqqorlugu tunniussinngitsoortoq.	9. § 105, imm. 1, nr. 7 aamma nr. 8, imatut oqaasertalerneqassaaq: ”7) nuussinernut nakkutigisanut tunngatillugu killilimmik uppersaasarnissamut pisussaaffimmut piumasaqaatit naammassineqartarnissaat pillugu paasissutissanik eqqunngitsunik paatsoorneqarsinnaasunillu tunniussisimappat, takuuk § 36 b, imm. 4, 8) nuussinernut nakkutigisaasunut § 36 b, imm. 2 malillugu suliarissallugit pisussaaffiusunut tunngatillugu piffissaq eqqorlugu allakkatigut uppersaatissanik tunniusserusunngippat, imaluunniit”
”§ 105. § 102-mi taaneqartut assigalugit kinaluunniit piaaraluni mianersugaalliorujussuarluniluunniit iliuuseqartoq eqqartuunneqassaaq: 1) [...] [..] 8) [...]	10. § 105, imm. 1-imi nr. 9-tut ilanngunneqassaaq: ”9) § 38, imm. 8 malillugu akileraartussaataitanerup uninneranut piffissaq eqqorlugu nalunaaruteqarusunngippat.”

	§ 2 Inatsisartut inatsisaat ullormi 1. januar 2026 atuutilissaaq, taamaattorli takuuk imm. 3. <i>Imm. 2.</i> Inatsisartut inatsisaat ukioq aningaasarsiorfiusoq 2026 aallarnerfigalugu atuutilissaaq, taamaattoq takuuk imm. 3. <i>Imm. 3.</i> § 1, nr. 2 atorlugu § 38, imm. 6 ikkunneqartoq ingerlatseqatigiiffinnut § 1, imm. 1, nr. 3-13 malillugu akileraartussaataasutut unittunut 10. juni 2025 aallarnerfigalugu atuutilissaaq. Pissarsianit akileraarutit 2025-mi akileraartussaataanerup uninneranik pissuteqartut § 38, imm. 6-imut ilanngunneqartumut ilaasut ulloq 15. januar 2026 nallertinnagu akileraaruseriffimmut nalunaarutigineqarsimassapput ullorlu 1. februar 2026-mi kingullermik akilernerqartussaassallutik.
--	---

Ilanngussaq 2**Tusarniaanermut allakkiaq**

Siunnersuut tusarniaanermut nittartakkami piffissami 10. juni 2025-mit 8. juli 2025-mut tamanut tusarniutigineqarsimavoq. Siunnersuut ilanngaaseereerluni akileraartarnermut aaqqissuussinerup allilerneranut tunngatillugu piffissami ullormiit 20. juni 2025-mit ullormut 8. juli 2025-mut tusarniutigineqarsimavoq.

Siunnersuut tamanut saqqummiunneqarnerata siuliani taaneqartup saniatigut oqartussanut, kattuffinnut suliffeqarfinnullu ukununga toqqaannartumik nassiunneqarsimavoq:
SIK GE, Sulisitsisut, GrønlandsBANKEN, BankNordik, Grønlandske Advokater, Nuna Law, KNAPK, Grønlands Revision, PWC Grønland, Revisoren i Sisimiut, BDO, Avannaata Kommunia, Kommuneqarfik Sermersooq, Kommune Qeqertalik, Qeqqata Kommunia aamma Kommune Kujalleq.

Isumaginninnermut, Suliffeqarnermut Nunamullu Namminermut Naalakkersuisoqarfik aamma Ineqarnermut, Attaveqaasersuutitut Isorliunerusunullu Naalakkersuisoqarfik siunnersuummut allanik taasassaqaanngillat.

Ukunanit oqaaseqaatinik takkuttoqarsimavoq:

- SIK
- GrønlandsBanken
- Sulisitsisut (GE)
- Grønlands Revision aamma Revitax
- BDO
- Permagreen Grønland A/S
- Arctic Law Greenland ApS
- Inussutissarsiornermut, Aatsitassanut, Nukissiutitut, Inatsisinik Atuutsitsinermut Naligiissitaanermullu Naalakkersuisoqarfik

Tullinnguuttuni pingaartitanut nalilersuineq tunngavigalugu oqaaseqaatigineqartut naalisarlugit takuteqqinneqarput. Naalakkersuisut oqaaseqaataat equngasumik allallugit taaqqinneqarput.

SIK allappoq:

Akileraartussaataitanerup uninnerani nalunaartussaataitanerullu eqqunnerani akileraarusiisarnerup annertusinissaa erseqqissaaffiginissaallu pillugit siunnersuummut SIK innersuussivoq.

SIK-mit maluginiarneqarpoq akileraarutitut paasissutissat paarlaaqatigiiffiusarnerat pillugu Kalaallit Nunaat nunanik allanik isumaqatigiissusiorsimasoq.

Tassalu nunat arlallit isumaqatigiissutaanni sulinikkut suliassaqarfiit assigiinngitsut pineqartut, Nunarpullu nunanut avannarlernut kiisalu nunanut allanut arlalinnut nunat arlallit isumaqatigiissutaannik atsiorsimasoq. Pineqartut ilaanni marloriaammik akileraartitsisarnermut isumaqatigiissutini allanngortoqarsimassasoq, taamaasilluni Kalaallit Nunaat ullormit siullermit inunnit Kalaallit Nunaanni isertitsisimasunit akileraarutitigut isertitaqarsinnaassammat.

Akileraarutitut paasissutissat avitseqatigiiffisarnerat pillugu isumaqatigiissutit imaluunniit marloriaammik akileraartarnissamut isumaqatigiissutit (DBO-t) Kalaallit Nunaata atsiorsimasai ajornartorsiutaalersumut siunnersuummi pineqartumut sunniuteqarluartumik takussutissiinnaanngillat. Ingerlatseqatigiiffik akileraartarnikkut angerlarsimaffimminik Kalaallit Nunaanniit nuussisimassappat ingerlatseqatigiiffik Kalaallit Nunaanni akileraartarunnaartussaavoq. Kalaallit Nunaata akileraartarnermut pisinnaatitaaffia ingerlatsivinni ingerlatseqatigiiffiup nunatsinni maani pigisaanni aalajangersimasuni iluanaarutissat ilaalernissaat pingaarnertut pineqarsimatillugu annikinnerulersinneqassaaq.

Uninnermi akileraarusiisarnermi § 38, imm. 1-5-imik atuuttumik malinnittumi ingerlatseqatigiiffimmi pigisat killillit kisimik ilaatinneqarput, taamaammallu uninnermi akileraarusiisarnernup annertusarnissaa siunnersuutigineqarluni. Siunnersuummi sulinerit Kalaallit Nunaanniit anninneranni aningaasarsianut Kalaallit Nunaata akileraartitsisarnermut pisinnaatitaaffia attorneqanngilaq. Akissarsianulli akileraarusiisarnissamut pisinnaatitaaffik ingerlatseqatigiiffiup angerlarsimaffini DBO-nunamut allamut nuussimassappagu aamma annikillineqassaaq.

Grønlandsbanken allappoq:

Grønlandsbanken isumaqarpoq pigisat ingerlatseqatigiiffimmiit unittumiit pigineqartut akileraarusertarnissaat isumassarsiatsialaasoq.

Tusarniaanermut akissut allannguisoqarnissaanut pisariaqartitsinngilaq. Malugeqquneqarpoq siunnersuut tusarniaaernerup kingorna allanngortinneqarsimammat, tassami § 38, imm. 1 aamma imm. 2-mut siunnersuut siunnersuummi atorunnaarsinneqarsimavoq. Taamaammatt § 38 (imm. 1-5) atuuttoq allanngortinnagu pigineqaannassaaq. Aalajangersakkani oqaasertaliunneqartut atuuttut pigiinnarnissaat inatsisinilu eqaatsuunerup qulakkeernissaa matumani pingaartinneqarsimapput. Siunnersuummi § 38, imm. 3 aamma imm. 4 tamatuma kingorna § 38, imm. 6 aamma 7-inngussaaq.

Grønlandsbankenip uninnermi ingerlatseqatigiiffiup ilanngaaseereerluni pigisai pitsaasut uninnermi akileraarusertarnissaasa atuutsinneqalernissaa pillugu siunnersuut isornartorsiorpaa (massakut § 38, imm. 6-iusoq).

Suliaq ataaseq nassuiaatini immikkut nassuiarneqarsimanngitsoq tunngavigalugu inatsisissatut siunnersuummi § 38, imm. 6-imi uninnermi akileraarusiisarnissamut malittarisassani allatut ilanngunneqartoq Grønlandsbankip isornartorsiorpaa.

Grønlandsbankenip ingerlatseqatigiiffiup aqutsisuisa ataavartumik imaluunniit utaqqiisaasumik nuussimanerisa akornanni isiginninniartoqartarneranut paasiuminaatsoqarnera innersuussutigissavaa.

Grønlandsbanken aqutsisut aqutsisoqarfiannik nuussigallarnissap pisariaqartuuneranut innersuussivoq, soorlu aqutsisut paarlaannissaanut pilersaarutaanngitsumut atatillugu, tassani direktørimik nutaamik toqqaasoqartussaattillugu. Tamanna ingerlatseqatigiiffiup Kalaallit Nunaani ingerlatsineranut allanngortitsissanngilaq. Taamatut pisoqarsimatillugu uninnermi akileraarusiisarneq oqimaappallaassasoq arlaatigullu eqqoriaanerussasoq Kalaallit Nunaannilu ingerlatseqatigiiffimmik ingerlatsiinnarnissaq pillugu siunertaasumut ataqatigiittussaanngitsoq Grønlandsbanken isumaqarpoq.

Grønlandsbankenip nuuttoqarnerani marloriaammik akileraartarnermut isumaqatigiisummi marloriaammik oqartussaaneq akileraartarnermullu pisinnaatitaaffik pillugit aalajangersakkanik nassaassaqaqarneranut innersuussivoq, tamakkualu akileraartarnermut malittarisassamut nutaamut paasinninnissamut paasineqanngitsumut periarfissarpassualimmut taarsiullugu atorineqarsinnaagunarpoq.

Tusarniaanermut akissut siunnersuummi nassuiaatit itisiliiffiginissaannik aallartitsivoq. Tusarniaanermut akissut aqutsisut aqutsisoqarfiannut tunngatillugu akileraartarnikkut taaguusersuutip paatsoorneqaqarneranik tunngaveqarunarpoq, tamannalu aamma siunnersuummi siunertarineqartut paatsoornissaannut periarfissiivoq.

Siunnersuut ammasunik matusiniarnermut ilaasumik illersuisarnermut malittarisassamik anguniagaqarfiusussamik eqqussiffiussaaq, taannalu Kalaallit Nunaanniit akileraartarnikkut angerlarsimaffiup nuunnissaani iluanaarniartoqarnissaanut piareersimasussatut inississaaq. Malittarisassaq pisuni ikittuinnarni sunniuteqartussatut ilimagineqarpoq, ingerlatseqatigiiffiillu siunnersuummi ilaalersussatut ilimagineqartut amerlanertigut maani nunatsinni suliffeqarfimmik ingerlatsiunnaarsimanissaat ilimagineqartussaalluni. Siunnersuutip ingerlatseqatigiiffinnut direktørit paarlaakkallarnerannik ingerlatsisussanut sunniuteqarnissaa naatsorsuutaanngilaq.

Ingerlatseqatigiiffik inuussutissarsiortut nalunaarsorsimaffianni (CVR) Kalaallit Nunaanni angerlarsimaffilittut nalunaarsorneqarsimappat ingerlatseqatigiiffik, nalunaarsorneqaqarnerup malitsigisaanik, maani nunatsinni akileraartarnikkut angerlarsimaffilittut isigineqassaaq. Tamanna sivisuumik allaffissornikut ileqqumik tunngaveqarpoq. Taamaalisogaqarnerani aqutsisut aqutsisoqarfiata sumiinneranik imaluunniit direktøri imaluunniit aqutsisut sumi najugaqaqarnersut

il.il. pillugit nakkutilliisoqarneq ajorpoq. Aqutsisut aqutsisoqarfiat sumiinnerseq pillugu nakkutilliisoqarnissaanut siunnersuut akileraaruseriffimmut pisussaaffimmik malitseqanngilaq.

Taamaammat unittoqarnera pillugu suliassanngortitsisoqassappat pingaarnertut malittarisassaq tassaasussaavoq ingerlatseqatigiiffiup piginnittuiniit akileraartarnikkut angerlarsimaffiup nunamut allamut nuunnissaa pillugu aalajangiisoqartarnissaa. Ingerlatseqatigiiffiit namminneerlutik sulianik atsiortartussaammata ingerlatseqatigiiffimmut suliat sivikitsut, soorlu direktørimik nunami allami najugalimmik atorfinitsitsinerit, akileraarummik pilersitsisarnissaat naatsorsuutaanngilaq.

Akileraartarnikkut angerlarsimaffiit pillugit suliat ingerlatseqatigiiffimiit aamma suliassanngortinneqarsinnaapput, matumani nunami allami akileraartarnermut oqartussap ingerlatseqatigiiffik nunami pineqartumi akileraartarnikkut angerlarsimaffilittut isigisinnaassammagu. Matumani marloriaammik angerlarsimaffeqarneq pineqarsinnaavoq, tassani nunat marluullutik nunat akileraartarnermut malittarisassai malillugit ingerlatseqatigiiffik tamakkiisumik akileraartussaataitaasutut isigisinnaassammassuk. Taamaalisoqarnerani ingerlatseqatigiiffiup sinneqartoorutaanut marloriaammik akileraartitsisoqarnissaa aarlerinaatinngorsinnaavoq, taamaammallu taamaalisoqarnerani aamma ingerlatseqatigiiffiit piginnittullu soqutigisaanni nuna sorleq nunatut angerlarsimaffiunersoq nunalu sorleq assersuutigalugu nunatut aallaaviunersoq pillugit paasinnittoqarusuppoq. Nuna aallaaviusoq aallaaviatigut taamaallaat ingerlatseqatigiiffiup sinneqartoorutaasa ilaannut aalajangersimasumik ingerlatsivimmut tunngassutilinnut akileraarusiisnaavoq.

Marloriaammik angerlarsimaffiit pillugit suliat aqutsisut aqutsisoqarfiinut tunngatillugu nunap sorliup angerlarsimaffittut isigineqarnissaanut aammalu nunat sorliit ingerlatseqatigiiffiup nunarsuaq tamakkerlugu isertitaanut pissarsianullu tunniussaanut akileraarusiisarnissamut pisinnaatitaaffeqarnerannut pingaaruteqarlutik piumasaqarfiupput. DBO-mi pisut matumani pineqarput, tamatumunngalu tamatuma marloriaammik angerlarsimaffeqarneq pillugu suliani pingaaruteqarluni nalinginnaasumik piumasaqaataanera pissutaavoq. DBO-mi pisut avataanni piumasaqaat aamma soqutiginaateqarpoq, tassami aqutsisut aqutsisoqarfiat maani nunatsinniissimappat ingerlatseqatigiiffik Kalaallit Nunaannut tamakkiisumik akileraartussaajuartussaavoq, aamma ingerlatseqatigiiffik inussutissarsiortut nalunaarsorsimaffianni nunami allami angerlarsimaffilittut nalunaarsorneqarsimagaluarpalluunniit.

Siunnersuummi taamaasilluni aamma takutinneqarpoq nunat allat ingerlatseqatigiiffimmi sinneqartoorutitut akileraartitsisarnissamut pisinnaatitaaffimmut piumasaqarsinnaanerat, matumani ingerlatseqatigiiffiup aqutsisui malittarisassat nunami pineqartumi aamma atuuttut malillugit nunami allami najugaqarsimappata. Tamannalu tunngaviusumik pissutaavoq ingerlatseqatigiiffiit nunat killeqarfii akimorlugit sullissisut ilusilersuiffigisariaqagaat. Akileraaruseriffik suliamik taamaattumik ingerlatseqatigiiffimmut Kalaallit Nunaanni

angerlarsimaffilitut nalunaarsorneqanngitsumut, kisiannili aqutsisut aqutsisoqarfiat maani nunatsinniitsinnagu, aallartitsisinnaavoq.

Grønlandsbanken aatsitassanut suliassaqrarfiup ileqquusumik suliffeqarfinnut atuuttut saniatigut allatut ingerlanneqarsinnaaneranut innersuussivoq. Grønlandsbanken isumaqarpoq aatsitassarsiorfiit aninermi qaqugukkut akileraarusernarnissaannut tunngavissamik isumannaannerusumik atuisoqalertariaqartoq. Taamaammat aatsitassarsiorfiup nunani allaniittumik direktøreqarnera aninermi akileraarusernarnissaa pissutaasariaqanngilaq. Aatsitassanut inatsit naapertorlugu aatsitassarsiorfik Kalaallit Nunaanni angerlarsimaffeqassaaq, pigisallu tassaapput aatsitassat nunap iluaniittut. Tassani Kalaallit Nunaanni aatsitassanik piiannerup akileraarusernarnissaa aallaaviusariaqarpoq. Ingerlatseqatigiiffiup annertuunik aningaasaliisussap aningaasanut aningaasaliissutaasunut aqutsinikkut aamma nakkutilliisarnissaa naammattutut isigineqarpoq.

Taamaammat Grønlandsbanken isumaqarpoq aatsitassarsiorfinnut minitaqartarnermik eqqussisoqassasoq imaluunniit aalajangersakkani pisinnaatitaaffiit erseqqissumik nassuiaaffigineqassasut, taamaasilluni siunnersuummi aatsitassarsiorfiit ilaalersussatut paasineqannginnissaat ersarissumik takuneqarsinnaassammat.

Tusarniaanermut akissut inatsisissatut siunnersuummi allannguinnissamik aallartitsinngilaq, nassuiaatigineqartulli siuliani taaneqareersutut itisiliiffigineqarput.

Soorlu nassuiarneqareersoq ingerlatseqatigiiffiup Kalaallit Nunaanni angerlarsimaffilitut nalunaarsorneqartarnera ingerlatseqatigiiffiup akileraartarnikkut angerlarsimaffilitut isigineqarnissaanut pingaarnertut malittarisassatut naammattartoq. Taamaalisooqarsinnaavoq ingerlatseqatigiiffiup direktøria Kalaallit Nunaata avataani najugaqaraluarpalluunniit. Pisussat siunnersuut malillugu uninnermi akileraarutininik aallartitsisinnaasut siuliani nassuiarneqareersutut assingupput, soorlu piginnittut ingerlatseqatigiiffiup nunamut allamut nuunnissaanut aalajangiisut imaluunniit akileraartarnermut oqartussamik nunami allamiumut akileraarutininut suliap malitsigisaanik aalajangiisimasumut. Taamaalisooqarnerani uninnermi akileraarusiineq siunnersuummi siunertarineqartunut naapertuuttussaassaaq.

Aatsitassaq ataasiaannarluni piiarneqarsinnaavoq, taamaattoqarmallu aatsitassarsiorfiup piunissaa aamma killeqartussaalluni. Aatsitassarsiorfiit akileraarummut inatsit naapertorlugu pisussaaffiusumut akiliisarnissaat pingaaruteqarpoq aammalu akilerartarnermi malittarisassani ammanerit Kalaallit Nunaanni sinneqartoortuutalersut akileraaruseqqaarnagit nunatsinniit aniatittarnissaannut atorineqarsinnaasut pinngitsoortinniarlugit.

Aatsitassarsiorfinnut tunngatillugu pissarsinermi akileraarummi nikinganeq appasinneruvoq, tassami pissarsiassat aatsitassarsiorfinnut tunngatillugu 36 procentimik akileraaruserneqartarmata. Taamaammat pissarsinermi akileraartarnermi nikingassut $36-25=11$

procentiuvoq. Aatsitassarsiorfiit tamatuma saniatigut ingerlatseqatigiiffiit pissarsianut ilanngaateqartinneqarneq ajortut pillugit inatsimmi kapitali 3 b-mi ilaalersussaassapput. Taamaalisooqartillugu ingerlatseqatigiiffiit pingaarnert marloriaammik akileraartitsisarneq pillugu isumaqatigiisummi malittarisassat malillugit ingerlatseqatigiiffiit pingaarnert pissarsiaannut appartitsisoqarnissaanut pisinnaatitaaffeqarsinnaassapput.

Grønlandsbanken isumaqarpoq siunnersuut inatsisini ammasunik matusisimanngitsoq, paarlattuanilli akileraarummik nutaamik atuilerfiusoq. Aningaaseriviup siunnersuut imaalillugu atuarpa, tassalu ingerlatseqatigiiffiup aningaasanik aniatitsinermut taarsiullugu ukiuni arlalinni sinneqartoorutini namminerisamik aningaasaatinut nuussinerani namminerisamik aningaasaatinut akileraarutitut akiliisassasoq. Ingerlatseqatigiiffik matumani ingerlatseqatigiiffinnut akileraarummik 25 procentimik akiliisassasoq aningaaserivimmiit naatsorsuutaavoq. Namminerisamik aningaasaatit assersuuteqarnermi uani aningaasanik akileraarusersukkanik tunngaveqarput.

Aningaasat ingerlatseqatigiiffimmi uninngatiinnarnerisigut pitsaaqutaasoq ilaatigut tassaavoq annertunerusunik aningaasaliisinnaanissaq allaniillu aningaasalersuisarnernut aningaasartuutaasut appartinnissaat. Siunnersuut atorlugu akileraartarnikkut angerlarsimaffiup nunamut allamut nuunneratigut ingerlatseqatigiiffinnut akileraarutip kommunimilu akileraarfiusumi nalinginnaasumik akileraartarnermut procentip akornanni nikingassut atorlugu aningaasat inerisarneqartut akileraaruserneqartussaassapput. GrønlandsBankenip tamanna ingerlatseqatigiiffinnut akileraarummik malunnartumik qaffasinnerusumut uteqqinnertut isigivaa. Ingerlatseqatigiiffinnut akileraarut 25 procentimik qaangiissanngitsoq politikerit tungaanniit nalunaarutigineqarsimavoq. Taamaammat aningaasat akileraarutaasussat 17 procentimik ilaqqillugit namminerisamik aningaasaatit inerisakkat akileraaruserarnissaat aalajangiinermut matumunnga unioqqutitsisutut misiginarput.

Tusarniaanermut akissutit allannguisoqarnissaanik pilersitsinnigillat. Sunnersuut akileraartarnermut inatsisini ammanermik matusissaaq, tassami ingerlatseqatigiiffik nuunnermigut pissarsiat akileraaruserarnerannik pinngitsoortitsisinnaavoq.

Akileraarummik nutaamik eqqussisoqarpoq, kisiannili tamanna pissarsiat akileraaruserarnerisa ingerlatseqatigiiffiillu akileraaruserarnerisa akornanni assigiinnginnermut naapertuummat akileraartarneq tamarmiusoq pissarsianit akileraarummut naapertuuppoq.

Soorlu siuliani taaneqareersoq ingerlatseqatigiiffiup piginnittui ingerlatseqatigiiffiup akileraartarnikkut angerlarsimaffianik nunamut allamut nuussinissamik amerlanertigut aalajangiisartussaapput. Tamanna pippat akileraartarnikkut sunniutaasussat pilersinnaapput, soorlu uninnermi akileraarusiisarneq.

Soorlu tusarniaanermut akissutini takuneqarsinnaasoq ingerlatseqatigiiffik nunanit allanit pigineqartoq aalajangersimasumik ingerlatsivik aqutigalugu suliffeqarfimmik ingerlatsisoq tamatumunnga akileraartussaajuaannartussaammat eqqortuuvoq, soorluttaarlu ingerlatsiviup Kalaallit Nunaanni sulisui akileraartussaataitanerat ingerlaannassasoq. Uninnerli nalilinnik Kalaallit Nunaanniit annissuisoqarsinnaaneraniq periarfissiivoq.

Ingerlatseqatigiiffiup Kalaallit Nunaannut akileraartussaataitaasutut unittup Kalaallit Nunaanni namminerisamik aningaasaatinut inerisaanermullu annerusumik tapeeqataanera takussallugu ajornakusoorpoq. Uninnerummi kingunerpiarivaa ingerlatseqatigiiffiup Kalaallit Nunaannut tamakkiisumik akileraartussaataitajunnaarnera. Suliami nassuiaatini eqqartorneqartumi ingerlatseqatigiiffik uninnermi nalaani ingerlataqanngitsorlu pineqarpoq. Taamaammallu ingerlatseqatigiiffimmut atasumik Kalaallit Nunaanni sulisunik sulisoqarsimanngilaq. Ingerlatseqatigiiffiup tamatuma kingorna Kalaallit Nunaanni ingerlatani aallarteqqissimavai.

Namminerisamik aningaasaatit sinneqartoorutiniq ukiuniit naatsorsuusiorfiusuniit siuliinit pisunik nuussanik ingerlatseqatigiiffinnut akileraarutip 25 procentianik akileraaruseriffigineqarsimanerat eqqortuuvoq. Pisumut tassunga akileraarusiinerup assigiinngissutaanut ingerlatseqatigiiffinnut pissarsianullu akileraarutip akornanniittumut naapertuuttumuinnaq eqqarsaateqartoqarsimavoq. Siunnersuut taamaasilluni ingerlatseqatigiiffinnut nutaatut akileraarutaanngilaq, kisiannili pissarsiat akileraarusernarannut illersuinerulluni. Akileraarusiineq eqqunneqartussatut siunnersuutaasoq akileraarusiinerunermut pissarsiassat tunniunneranni pilersinnaagaluartumut naapertuuppoq.

Namminerisamik aningaasaatit pappiaqqanut nalilinnut inissinneqarsimappata, pappiaqqallu nalillit taakkua pisinerup nalaani nalimikkut qaffassimappata, nalilinnik qaffaanerup taassuma inuussutissarsiutinut allagartap paasinissaani aningaasarsiatut nalinginnaasutut akileraarusernarissaat aningaaseriviup isumaqarfigissavaa. Tamannali siunnersuummi taaneqarsimanngilaq. Paarlattuanik aalajangersagaq nutaaq pilersinneqarpoq, tassanilu paasinninnissakkut paasisassat takujuminaassinnaapput.

Tusarniaanermut akissut allannguisoqarnissaanut pisariaqartitsinngilaq. Siunnersuut § 38-p atuuttup nassuiaaffigineraniq imaqarpoq, taannalu pappiaqqanut nalilinni iluanaarutissat piviusunngortinneqanngitsoortut, soorlu aktiaatit obligationillu il.il., akileraarusernissaannik malitseqassaaq.

Siunnersuut ingerlatseqatigiiffinni namminerisamik aningaasaatit amerliartortinnissaannut kajuminnerulersitsivoq. Tamatuma saniatigut akissarsiatut ittunut sinneqartoorutit "tunniuttarnissaannut" kajumissusermik pilersitsisoqassaaq, pineqartullu tassaasinnaapput nammineerluni taarsigassarsiat, tamakkulu ernianut aningaasartuutitut ilanngaateqartitsinikkut akileraarummik appaasinnaapput. Inuiaqatigiinnut annaasassat tassaassapput ingerlatseqatigiiffiit

namminerisamik aningaasaatinik inerisaanerit aqqutigalugit inuiaqatigiinni suliassanik suliaqalersinnaasut. Tamatuma saniatigut namminerisamik aningaasaatinik inerisaanerit ingerlatseqatigiiffiit ukiunut aningaasarsiorfiusunut ajortunut minnerusumik sunnerneqarsinnaajunnaartissavai.

Grønlandsbanken isumaqarpoq inatsisissatut siunnersuut peqqinnanngitsumik akilerartarnermut eqqarsarnernut siuarsaataasoq. Aningaaserivik isumaqarpoq siunnersuut isorineqarluni ingerlatseqatigiiffiit pisussaaffillit akiliisinnaajunnaarnermik pisussaaffiusumik toqqaasarnissaat malitsissanik pilersitsiffiujumaartoq, tassani akileraartarneq tamarmiusoq appasinnerulertussaalluni. Ingerlatseqatigiiffimmut allamut tuniniaanissami, soorlu nunami allami angerlarsimaffilinnut, allatut iliorsinnaaneq toqqarneqassanngilaq. Tamannalu isumaqarpoq ingerlatseqatigiiffiup pineqartup pigisai ingerlatseqatigiiffimmiit nutaamiit iluarsiiqqineqaaqqissasut, tamakkumi amerlanertigut assigiimmik ilisimasaqartuussapput pisisoqartoqartussaallutillu. Taamatuttaaq ingerlatseqatigiiffik pilersinneqartoq assigalugu ilisimasassat tamakku akiitsoqalernissamullu ataqqinninnissat pigineqartussaannngillat. Aningaaserivik isumaqarpoq tamanna nalilinnik annaasaqarnermik malitseqarumaartoq, tassungalu atatillugu suliffeqarfiup ingerlatseqatigiiffittut suliffeqarfimmik nunami allami ingerlatseqatigiiffimmut tunisinermut paarlaallugu ingerlatseqatigiiffimmik pilersitamik aallartitsinissaq akileraartarnikkut pilerinarnerussanngitsoq.

Inatsisartut siunnersuummut UKA 2022/22-mut atatillugu saqqummiunneqartumut itigartitsisimapput, tassanilu apeqqutip akileraarutiniq aqqissuusseqqinnissami pisussami ilanngunneqarsinnaanera siunertaralugu ingerlatseqatigiiffinniit pilersinneqartuniit akiliisinnaajunnaarnermi sinneqartoorutit akileraarusertarnissaasa eqqunneqarnerat pineqarpoq. Siunnersuut manna akiliisinnaajunnaarnermi iluanaarutinut akileraarummik eqqussisoqarnissaanik siunertaqarfiunngilaq, akerlianilli ingerlatseqatigiiffiit maani nunatsinni akileraartarnikkut angerlarsimaffeqarunnaarsimatillugit akileraartittarnissaasa qulakkeernissaa siunertaalluni. Nunamut allamut akileraartarnikkut angerlarsimaffimmik nuussinikkut pissarsianut Kalaallit Nunaanni akileraartitsisarneq pinngitsoortinneqarsinnaavoq.

Tamatuma saniatigut akiliisinnaajunnaarneq piginnittumut niuernerp tungaatigut isumaqarnaviannngilaq, matumani ingerlatseqatigiiffittut ingerlannissaa naleqarnerusutut isikkoqarsimappat, assersuutigalugu ingerlatsinerup sinneqartoorfiusarnera pissutaalluni, ingerlatseqatigiiffiullu ilisimasaqarnissaa misilittagalinnillu sulisoqarnissaa eqqarsaatigalugit.

Grønlandsbanken isumaqarpoq inatsisissatut siunnersuut arlalitsigut paasiuminaatsoqartoq, tamannalu isumaqarpoq siunnersuummi § 38, imm. 3 (maanna § 38, imm. 6-inngortoq) aninermi akileraarusiisarnermut atorineqartarnera ammasumik kukkunerusoq. Tamatuma saniatigut aningaasat akileraarusorneqartut akileraaruseqqittarnissaannut aningaaserivik isumaqataasinnaannngilaq. Aningaaseriviup siunnersuut akileraartarnermut inatsisini ammanermik matusisoq takusinnaannngilaa, akerlianilli siunnersuut akileraarummik nutaamik

atuutilersitsiniarsarinertut isigalugu. Aningaaserivik isumaqarpoq inatsisini ammanerup taaneqartup matunissaanut paasinninnissamut periarfissaqareersaq, soorlu inatsisissatut siunnersuummi takutinneqartutut. Inatsisissatut siunnersuut suliffeqarfinni pioreersuni suliffeqarfissuarmi ilusilersuinermi ingerlatseqatigiiffiutigisatut ittuni ingerlaannartoqarnissaanut taarsiullugu akiliisinnaajunnaarnerup siuarsaaffigineratigut peqqinnanngitsumik akileraartarnikkut eqqarsarnermut tunngaviliisuunera isornartoqartoq.

Tusarniaanermut akissut taamaalinerani eqikkaanertut isikkoqarpoq, taamaammallu tusarniaanermut akissutitut siulianiittunut oqaaseqaatigineqartut innersuussutigineqarlutik. Siunnersuummi illersuinissamut malittarisassaq anguniagaqarfiususaaq aallartinneqarsimammat malugeqquneqarpoq, taannalu suliani ikittuinnarni atorineqartartussatut naatsorsuutaavoq. Siunnersuut Grønlandsbankenip nassuiaanerattut ajortorujussuarnik sunniuteqartussatut ilimagineqanngilaq. Soorlu inatsimmi nassuiaatini nalinginnaasuni nassuiaaffigineqartoq malittarisassat atuuttut sunniuteqarluartumik illersuinissamut sunniuteqannginnissaat nalilerneqarpoq.

Sulisitsisut (GE) allapput

Sulisitsisut ilanngaaseereerluni akileraartarnermut aqqissuussap annertusinissaani erngup nukinganik nukissiorfiit ilaasa ilanngunneqarnissaannut siunnersuummut oqaaseqaatissaqanngillat.

Nalillit Kalaallit Nunaanni pissarsiarineqartut Kalaallit Nunaanni aamma akileraarutaasarnissaasa qulakkeernissaannut siunertamut Sulisitsisut ataqqinnipput. Taamaattorli Sulisitsisut naliliipput siunnersuummi ilaatinneqartut arlallit kalaallinut inuussutissarsiutilinnut tulluanngitsunik malitseqarumaartut, matumani iluanaarutitigut imaluunniit inatsisinik isumannaatsuutitsinikkut pitsannguutissat malunnartut pilersinngikkaluarlugit.

Kalaallit Nunaanni suliffeqarfimmik ingerlatsinissaq pilerinartuussasq politikikkut aalajangiunneqarpoq. Tamanna inuussutissarsiortunut piumasaqaatinut sinaakkutissanik pilerinartunik, aningaasaliinissamut kajuminnermik amerlanerusunillu sulisoqalernissamik malitseqarpoq. Taakkuuppullu nunatta ineriartortitsiffiunissaanut siuarsaaqataasussat. Kalaallit Nunaat ersarissumik pisariitsumillu akileraartarnikkut inatsiseqarnermigut ilisimaneqarnera Kalaallit Nunaannut nukittorsaataavoq.

Tamannalu naapertorlugu Kalaallit Nunaanni tamakkiisumik akileraartussaataitanerup uninnerani pigisanut assigiinngitsunut akileraarusiisarnermut tunngaviup pisariitsumik takuneqarsinnaasumillu qanoq isillugu naatsorsuiffigisarnissaanut tunngatillugu Aningaasarsianit akileraarutit pillugit Inatsisartut inatsisaanni § 38 atuuttoq aalajangersaaffigineqarpoq. Taamaasilluni pigisat akileraaruseqqaarnagit Kalaallit Nunaanniit annittannginnissaat qulakkeerneqareerpoq.

Tusarniaanermut akissut allannguisoqarnissaanut pisariaqartitsinngilaq. Soorlu siunnersuummut nassuiaatini nalinginnaasuni nassuiarneqareersoq akileraartarnerni atuuttuni assersuutigalugu pappiaqqat nalillit iluanaarfiuneri piviusunngortinneqarsimanngitsut kisimik ilaasussaapput.

Siunnersuut manna atorlugu Kalaallit Nunaanni suliffeqarfimmik ingerlataqalernissamut kajuminnerup suujunnaarnissaa angoriaannaassavarput. Siunnersuut pisariaqanngitsumik akileraarutitut naatsorsuisarnissap marloriaammillu akileraartitsisarnissap ulorianartuuneranut akileraartarnermut periutsumik pisariinnerusumik malitseqariaannaavoq.

Siunnersuummi akileraartarnermut inatsisini ammanerup matunissaa, taamaasillunilu ingerlatseqatigiiffimmi aningaasat akileraaruseqqaarnagit Kalaallit Nunaanniit annittarnissaannut periarfissap annikillinissaa takuneqarsinnaavoq.

Sulisitsisut naliliipput matumani ammaneq pineqanngitsoq, tassami suliffeqarfimmik piginnittup isumassarsiamut tassunga malersuilernissaa sutigulluunniit paasineqarsinnaanngilaq.

Assersuut: Kalaallit Nunaanni suliffeqarfiup angerlarsimaffini Danmarkimut nuuppaa. Danmarkimi danskit iluanaarutitut akileraarutaannit 42 %-imik uninngatitsisoqassaaq, kalaallillu aningaasarsiaanni akileraaruteqaataasussani iluanaarutit tunniuttarnerannut ilannga atorneqanngilaq. Peqatigisaanik Kalaallit Nunaanni ingerlatseqatigiiffinnut akileraarummik 25 %-imik akiliuteqartoqassaaq. Tamanna Kalaallit Nunaanni isertinneqartut 25 %-iannik ataatsimut akileraarutitut akiliutigineqartussanut tunniussissaaq, tamatumalu saniatigut Danmarkimi iluanaarutitut 42 %-it atorneqarput, katillugit 67 %-it.

(ilanngaaseereerluni 56 %, matumani aatsaat aningaasarsiat akileraaruserneqareerpata akileraarusiisoqartassasoq, tamatumalu kingorna akileraarutit Kalaallit Nunaanni akilernerneqareerpata sinneruttunut iluanaarutitut akileraarusiisoqartassalluni).

Kalaallit suliffeqarfiutaannut aamma kalaallitut piginnittunut tunngatillugu ingerlatseqatigiiffiup angerlarsimaffiata Kalaallit Nunaannit Danmarkimut nuunneqarnera akileraarutit 25 %-imiit 56 %-imut qaffanneqarnissaanik malitseqassaaq. Tamannalu akileraarutitut sipaarutaasussaannngilaq angerlarsimaffiup Kalaallit Nunaanniit Danmarkimut nuunnissaanut piumassuseqalersitsisussaaq.

Tusarniaanermut akissut inatsisissatut siunnersuummi allannguisoqarnissaanut periarfissiinaviannngilaq, kisiannili siunnersuummi nassuiaatitut nalinginnaasunut erseqqissaanerit suliarineqarsimapput. Tamatuma saniatigut aqutsisut aqutsisoqarfiat pillugu Grønlandsbankenimiit tusarniaanermut akissutigineqartoq innersuunneqarpoq.

Sulisitsisut isumaqarput siunnersuut sunniutaasussanik ajortunik arlalinnik pilersitsiumaartoq. Siunnersuut pisuni ikittuinnarni sunniuteqartassasoq naatsorsuutaavoq, taamaammallu siunnersuut

taasarialinnik sunniuteqalernissaa naatsorsuutaanngilaq. Sulisitsisut allaaserinninnerat pingaarnertigut eqqortuusutut takutinneqarpoq, matumani aningaasanik piginnittoq inuinaasimatillugu. Naalakkersuisut nunani allani, soorlu Danmarkimi, akileraartarnermut malittarisassanut oqaaseqaateqarniannngillat, kisiannili tamakkiisumik isiginnittoqarnissaa anguniarlugu malugeqqussavaat ingerlatseqatigiiffimiit allamiit ingerlatseqatigiiffimmut pingaarnermut iluanaarutit Danmarkimi akileraaruserneqartussaannngimmata (iluanaarutit akileraarusernarnerat 0 procentiulluni). Taamaalisooqartillugu ingerlatseqatigiiffiup allap akileraartarnikkut angerlarsimaffiata Kalaallit Nunaanniit nuunneratigut malunnaatilimmik pitsaaquteqarsinnaavoq, matumani DBO malillugu iluanaarutit pineqartut kalaallit ingerlatseqatigiiffiutaanit allameersut pingaarnertigut 35 %-imik akileraaruserneqartartussaallutik. Ilanngullugu malugeqquneqarpoq nunat assigiinngitsut akileraartarnermut assigiinngitsunik malittarisassaqaarmata, tamakkualu akileraartarnikkut angerlarsimaffiup nuunnissaanut arlaatigut pilerinarnerulersitsisinnaapput. Tassunga peqatigitillugu malugeqquneqarpoq siunnersuummi siunertami Kalaallit Nunaata iluanaarutinit Kalaallit Nunaanni pissarsiarineqartunut tulluurtumik akileraarusernarnissaat qulakkeerniarneqarmat.

Sulisitsisut isumaqarput siunnersuut nalaatsorneriinnaat atonerluinertut pillaanernik kinguneqarsinnaassasoq. Siunnersuut arlaatigut pisoqarsimatillugu iluanaarutinit akileraarummik 17-19 %-imik aallartitsisussaavoq, matumani ingerlatseqatigiiffik Kalaallit Nunaanni ingerlatsinermik allanngortitsinani ingerlaannassappat.

Assersuutigalugu Kalaallit Nunaanni aalisakkanik suliffissuarmik imaluunniit sanasutut suliffeqarfimmik piginnittoq kræfteqalerluni Rigshospitalimi sivilisuumik suliaritikkiartorluni Danmarkimut nuuttariaqarsimappat taava tamanna sinneqartoorutinit sipaakkat 17 - 19 %-iannik immikkut akileraarummik pilersitsisussaassaaq, taakkualu 25 %-imik akileraaruserneqareersimapput.

Tusarniaanermut akissutit allannguisoqarnissaanik pilersitsinnngillat. Inuit peqqinnissakkut suliaritikkiartorneq pissutigalugu Danmarkimi najugaqalertut tamanna pissutigalugu Kalaallit Nunaanniit nuussimasutut isigineqassanngillat, matumani Kalaallit Nunaanni najugaq piginnaaneqarsimassappat. Taamaammatt siunnersuut aallaavimmigut taamatut pisoqarsimatillugu uninnermi akileraarummik aallartitsinaviannngilaq.

Piginnittoq, ingerlatseqatigiiffiup ulluinnarni aqunneqarneranut aamma isumaginnittoq, Danmarkimut nuussimappat, ingerlatseqatigiiffillu Danmarkimi angerlarsimaffilittut nalunaarsorneqarsimappat, akerlianik siunnersuut malillugu uninnermi akileraarusiisooqartussaassaaq. Danmarkip taamaalisooqarnerani marloriaammik akileraartarneq pillugu isumaqatigiissutaasoq pissutaalluni ingerlatseqatigiiffiup Danmarkimi angerlarsimaffeqartutut isigineqarnissaa piumasarisinnaavaa, tassami aqutsisut aqutsisoqarfiat

Danmarkimi inissisimavoq. Tamanna siunnersuummi siunertanut naapertuuppoq, Kalaallillu Nunaata siunissami ingerlatseqatigiiffiup Kalaallit Nunaanni pigisaanni iluanaarutit kisimik akileraarusernissaannut takutitsiiffiulluni, iluanaarutillu ingerlatseqatigiiffiup nunani allani piginneqataasunut tunniuttagai uani pineqartussaanaatik. Aqutsisut aqutsisoqarfiata nassuiaaffigineqarnera aamma innersuunneqarpoq, tamannalu tusarniaanerup kingorna siunnersuummut nassuiaatini itisiliiffigineqarpoq.

Imaluunniit Kalaallit Nunaanni ingerlatseqatigiiffimmi allami direktøri suliunnaarpat, danskillu pingaarnertut suliffissuat kalaallit ingerlatseqatigiiffiutaanni aqutsisoqarfimmi immikkoortoqarfimmi pisortamik kalaallit ingerlatseqatigiiffiutaanni direktørimik nutaamik nassaarnissaq tikillugu atorfinitsitsigallarsimappat, tamanna sinneqartoorutit sipaakkat 17-19 %-iannik akileraarummik aallartitsisinnaavoq, tamakkumi 25 %-imik akileraaruserneqareersimapput. 17-19 %-it pineqartut aqutsisoqarfimmi paarlaattoqarneratigut tamatigut akilersinniarneqartassapput. Tassalu sinneqartoorutinit sipaakkanit arlaleriarluni 17-19 %-imik akileraartitsisoqarsinnaavoq, taamaasillunilu sinneqartoorutinit taakkununga uteqqittumik akileraaruserneqarsinnaassalluni. Aqutsisut piffissami aalajangersimasumi Kalaallit Nunaanniit nuunneqartarnerannut pissutaasut amerlasinnaapput. Arlaatigut pisussat siuliani tulleriaarneqartut siunnersuut atorlugu immikkut akileraarummik pillarneqarsinnaassapput, tamannalu Kalaallit Nunaanni suliffeqarfimmik ingerlatsinissaq pilerinartuussappat naalakkersuinikkullu anguniagaassappat siunertaanaviannigilaq.

Tusarniaanermut akissutit allannguisoqarnissaanik pilersitsinngillat. Direktørimik nunami allami najugalimmik atorfinitsitsigallarneq pingaarnertigut uninnermi akileraarummik aallartitsinaviannigilaq, matumani ingerlatseqatigiiffimmi piginnittoq unittoqarnera pillugu akileraaruseriffimmut suliassanngortitsisimassappat imaluunniit suliaq taamaattoq akileraartarnermut oqartussamit DBO-nunami najugalimmit aallartinneqarsimassappat. Nassuiarneqareersutut ingerlatseqatigiiffik Kalaallit Nunaanni najugalittut nalunaarsorneqarsimappat tamanna immi ingerlatseqatigiiffiup tamakkiisumik akileraartussaataasutut isigineqarnissaanut naammannaviannigilaq. Tamatuma saniatigut aqutsisut aqutsisoqarfiannut tunngatillugu siunnersuummi nassuiaatinut innersuussisoqarpoq.

Taamaattorli aqutsisut aqutsisoqarfiat nunami allamiittutut paasineqarpat ingerlatseqatigiiffik akileraarutitigut sunniutaasussanut Kalaallit Nunaanni nunanilu allani pilersinnaasunut annerusumik maluginiagaqarnerusariaqarpoq. Tamanna siunnersuutip pineqartup kingunerinngilaa ingerlatseqatigiiffinnulli nunat killeqarfii akimorlugit suliffeqarfimmik ingerlatalinnut nalinginnaasumik piumasaqaataalluni.

Kinguaariit paarlaannerat imaluunniit suliffeqarfimmik matusinerit?

Kinguaariit paarlaattarnissaannut periarfissap ajornannginnerulernissaa naalakkersuinikkut pingaartinneqarpoq aammalu pingaartinneqarsimavoq. Kinguaariit paarlaanerat suliffeqarfiit

Kalaallit Nunaanni ingerlatsuarnissaannut suliffiillu tassaniittut ingerlattuarnissaannut, akileraarutitigut isertitassanut il.il. qulakkeerinnipput. Siunnersuut saqqummiunneqartoq kissaammut tassunga akerliuvoq.

Suliffeqarfimmi sinneqartoorutit sipaakkat ikilisartarnissaat amerlanertigut pisariaqarsinnaavoq, taamaaliornikkut piginnittup nutaap annertuunik sipaagaqanngikkaluarluni suliffeqarfik pisiarisinnaassammagu. Taamaaliortoqarpoq suliffeqarfiup matunnginnissaa, kisiannili ilaatigut suliffiit pigiinnarniarlugit ingerlateqqinnissaa, qulakkeerniarlugit. Malittarisassat atuuttut suliffeqarfinni aningaasaqarnikkut tunngaviusup naleqqussarnissaanut tunngatillugu pilerinarpallaanngillat, taamaaliornikkut kinguaariit paarlaannissaat siuarsaaffigineqassammat. Akileraartarnermut malittarisassat iluanaarutit tunniunneranni suliffeqarfiup aningaasaataasa ikilisaaffiginissaannut periarfissiissappata piginnittussamik nutaamik suliffeqarfiit angisuut tigunissaannut naammattunik aningaasaatillip nassaariniarnissaa piviusorsiortuuneruvoq. Taamaaliornermi suliffeqarfik Kalaallit Nunaanni ingerlatsinerminik ingerlaannarsinnaassaaq, taakkunungalu suliffiit akileraarutitigullu isertitat ilanngullugit.

Tusarniaanermut akissut taamaammat allannguuteqartitsinissamik kinguneqanngilaq. Kinguaariit paarlaannerannut atatillugu iluanaarutit tunniunneranni ingerlatseqatigiiffinni aningaasaatigineqartut ikilisaaffiginissaanni kinguaariit paarlaannerat imaluunniit massakut periarfissaasut siunnersuummi attorneqanngillat. Taamatut tunniussineq ingerlanneqarsimassappat tamanna iluanaarutit nikingassutaannut akileraarummik aallartitsinavianngilaq, takuuk § 87, imm. 4. Tamatuma saniatigut inuit pingaarnermik ima akileraaruserneqartarput, ingerlatseqatigiiffimmi pigisanik tuniniaarnermit iluanaarutitigut pinnani, kisiannili nerisaqarneq imaluunniit aningaasannanniarneq pineqanngippata.

Siunnersuut saqqummiunneqartoq kinguaariit paarlaannissaannut suli ajornarnerulersitsivoq. Kalaallit suliffeqarfiutaannik Kalaallit Nunaanniittumik pisisussanik nassaartoqarsinnaassanngippat, soorlu suliffeqarfinni pissutsit immikkut ittut pissutaallutik imaluunniit pisisussanik naammattunik aningaasaatilinnik nassaassaqaannginnera pissutigalugu pisisussanik nassaartoqarsinnaanngippat taava suliffeqarfissuarmik Kalaallit Nunaata avataaniittumik kalaallit suliffeqarfiutaanni assinganik sulialimmik nassaarniarnissaq tullertut alloriarfiussaaq. Tamatumali assersuutigalugu aqutsisut imaluunniit siulersuisut suliffissuarmiit avataaneersuunissaat amerlanertigut kingunerisinnaassavaa. Siunnersuut malillugu tamanna ingerlatseqatigiiffimmi sinneqartoorutaasimagaluartut 17-19 %-iannik sinneqartoorutit sipaakkat ilanngullugit immikkut akileraartitsinermik malitseqartussaavoq. Piviusorsiortuuneq eqqarsaatigalugu inatsisissatut siunnersuut kinguaariit paarlaanneranni akileraarummik 17-19 %-imik ilasisoqarnissaa kinguneqartussaavoq. Aningaasaliisussanik kinguaariit paarlaannerannut immikkut akileraarummut akileerusuttussanik nassaarnissaq periarfissaanavianngilaq. Taamaammat suliffeqarfiup matunissaa piginnittumut pilerinarnerussaaq, taamaalineranilu Kalaallit Nunaat suliffissanik, akileraarutitigut isertitassanik ineriartortitsinernillu annaasaqassaaq.

Uninnermi akileraarusiisarnissap atuutsinneqalernissaa pillugu siunnersuut kinguaariit paarlaannerannut imaluunniit ingerlatseqatigiiffiit pisiarinerannut tuninerannullu taasarialinnik sunniuteqartussatut ilimagineqanngilaq. Taamaattumik tusarniaanermut akissuteqaat siunnersuummi allanngortitsinissamik pissutissaqalersitsinngilaq.

Siunnersuummi nunami allamiup pisisartup kalaallit ingerlatseqatigiiffiutaanni aktianik pisisinnaanera akornutissaqartinneqanngilaq. Kalaallit ingerlatseqatigiiffiutaanni aningaasat 100 %-iannik suliffeqarfiup nunamit allameersumit pisiarineqarnera pigineqarneraluunniit ingerlatseqatigiiffiup Kalaallit Nunaanni akileraartarnikkut angerlarsimaffeqarunnaarneranut sunniuteqarnavianngillat. Ingerlatseqatigiiffiup siulersuisui nunami allami angerlarsimaffeqarlutik ataatsimiittarnerat aallaaviatigut ingerlatseqatigiiffiup tamanna tunngavigalugu Kalaallit Nunaata avataani angerlarsimaffeqartutut isiginissaanik malitseqarnavianngilaq, tassami tamanna sumiiffiummat ulluinnarni aqutsinerit ingerlattanissaannut aalajangiisussaq.

Aqutsisoqarfimmik (nutaamik) ingerlatseqatigiiffiup ulluinnarni aqutsiviginissaanut isumaginnittussamik ilanngussisoqarpat, aqutsisullu taakkua nunami allami aqutsisoqarfeqarsimappata, tamatuma ingerlatseqatigiiffiup akileraartarnikkut Kalaallit Nunaanni angerlarsimaffeqarunnaartutut isigineqalernissaanik malitseqartussaavoq. Aqutsisoqarfik nutaaq ingerlatseqatigiiffiup uninnerata kingorna Kalaallit Nunaaniiginnassappat taamaaliortoqassanngilaq. Akerlianik siunnersuummi pisisussat nunanit allaneersut ingerlatseqatigiiffiup akileraartarnikkut angerlarsimaffiannik nunamut allamut nuussinermikkut siunertaanngitsumik iluaqusernissaat qulakkeerniarneqarpoq.

Kalaallit inuussutissarsiortut sinaakkutissanik patajaatsunik siumullu takuneqarsinnaasunik pisariaqartitsippat. Siunnersuut Kalaallit Nunaanni aningaasaliisarnissamut piumassusermut, piginnittut paarlaannissaannut aammalu pilersitsinermi eqaatsoqarnissaanut ammut isiginnilersitseriaannaavoq. Sulisitsisut kajumissaarutigaat paarlattuanik akileraartarnikkut illersuisussanik pingaartitsisoqassasoq, tamakkulu assigiimmik alliartoqatigiissapput, anguniagaqarfiussapput Nunatsinnilu inerisaanissanut aningaasaliisarnissanullu tapersersuissapput. Siunnersuut saqqummiunneqartoq akuersissutigineqassappat tamanna akileraarutitigut isertitassanut annertunerusunut paarlaallugu suliffeqarfinnik arlalinnik matusisoqarnissaanik pilersitseriaannaassaaq. Suliffeqarfimmik Kalaallit Nunaanni ingerlatsinermi ulorianaat angivallaalersinnaavoq, tamannalu aqqutigalugu nunatsinni suliffissanik, isertitassanik ineriartortitsinermillu annaasaqassaagut.

Tamanna tunngavigalugu siunnersuummi § 38 atorunnaassasoq massakkullu § 38 atorneqartoq aalajangiusimaneqassasoq Sulisitsisut siunnersuutigivaat.

Tusarniaanermut akissut ilaannakortumik akuersaarneqarpoq, tassami § 38, imm. 1-5-imut allannguinerit atorunnaarput. Siunnersuutip ajortumik sunniutaasussanik nalinginnaasunik peqarneqarnera tusarniaanermut allakkiami tunngavilersorneqarsimannigilaq. Tamatuma saniatigut siunnersuummi sunniutaasussat pillugit Grønlandsbankenimiit tusarniaanermut akissutit akissuteqarfiginerat innersuussutigineqarpoq. Siunnersuut aningaasaliisarnernut annertuunik sunniuteqassanngitsoq pingaarnertigut naatsorsuutigineqarpoq, tassami aalajangersakkap pisuni ikittuinnarni taamaallaat atorineqartarnissaat naatsorsuutigineqarmat, aammalu aningaasaliisoq maleruagassaq malillugu aaqqiisinnaammat.

Grønlands Revision A/S aamma Revitax (Tullinnguuttuni: Sulisitsisut) allapput

Kalaallit Nunaanni akileraartarnermut periuserineqartoq aningaasaliisarnissat siuarsaaffiginissaat, Kalaallit Nunaanni suliffeqarfimmik ingerlatsinissap pilerinarnerulernissaa kiisalu inuussutissarsiortuni namminersortuni sulisussat nukittorsaaffiginissaat pillugit ersarissumik politikikkut anguniaqarnissamut ilusilersorneqarsimasoq Sulisitsisut maluginiarpaat.

Assersuutigalugu Danmarkimut akkerliisumik Kalaallit Nunaat aallaaviatigut akileraartarnermut malittarisassanik pisariitsunik assigiiaartunillu peqarpoq. Suliffeqarfiup isertitaasa ilaat piginnittumut tunniunneqartartut - akissarsiatut, iluanaarutitut imaluunniit pissarsiassatut akileraaruserneqartussaannngitsutut isikkoqarnerat apeqqutaanani - 42 %-imik akileraaruserneqassapput. Aningaasarsiaq suliffeqarfimmiiginnartoq 25 %-imik akileraaruserneqassaaq, matumani tamanna kingusinnerusukkat tunisinerup uninnerulluunniit nalaani akileraarummik allamik aallartitsinngikkaluarluni. Kalaallit akileraartitseriaasiat taaneqareersutut aningaasaleeqqinnissanut, inerisaanissanut ineriartortitsinissanullu kajuminnerulersitsivoq, tamannalu Nunatta Karsianut akileraarutit A-ni isertitat amerlanerit atorlugit aningaasaqarnikkut sammisanik suliffissanillu amerlanerulersitsisinnaavoq.

Siunnersuut akileraartarnermut inatsisini tunngavinnut atuuttunut allannngortitsinavianngilaq, paarlattuanilli malittarisassat tamakku ingerlatseqatigiiffinni aqutsisoqarfiup nuunneratigut nalillit pingaarutillit akileraaruseqqaarnagit nunanut allanut nuussinnaanerisa pinngitsoortinnissat siunertaalluni.

§ 38 massakkut atorineqartoq pigisat aninermi akileraarusiisarnermut ilaasut tamakkiisumik killeqartinnissaannik imaqarpoq, tamannalu inatsisini isumannaatsuutitsinissamut aamma inatsisitigut ersarissumik erseqqissumillu inissisimanermut iluaqutaassaaq.

Tusarniaanermut akissut akuersaarneqarsimammat malugeqquneqarpoq, tassami § 38, imm. 1-5 massakkut atorineqartoq tigummiinnarneqassaaq.

Kalaallit Nunaanni iluanaarutitut akileraarut pinngitsoorniarlugu suliffeqarfiup angerlarsimaffiata Kalaallit Nunaannit nuunneratigut akileraartarnikkut piaarluni iliuuseqartarnermut kukkusumik

isumaqarnermik siunnersuut aallaaveqartoq Sulisitsisut isumaqarput. Tamatumanili akileraartarnikkut piaaraluni iliuuseqartarneq pineqanngilaq, tassami tassunga paarlaallugu suliffeqarfik naalagaaffimmut suliffeqarfiup nutaatut angerlarsimaffigilersimasaanut iluanaarutinit akileraarummik akiliuteqartartussaavoq.

Sulisitsisut assersuutitut taavaat Danmarkimi iluanaarutinit danskit akileraarutaannut 42 %-imik akiliuteqartoqartassasoq - iluanaarutit kalaallit danskillu aningaasarsiatigut naatsorsuiffigineranni ilannga atornagu. Taamaalinerani akileraarutissaq tamarmiisoq minnerpaamik assigisussaassavaa, tassa ingerlatseqatigiiffiup angerlarsimaffini Kalaallit Nunaanni pigiinnarsimappagu.

Sulisitsisut isumaqarput taamaalinerani suliffeqarfiup angerlarsimaffianik Kalaallit Nunaanniit nuussinissamut kajumittoqarsimassanngitsoq, matumani Kalaallit Nunaannut akiliinani naalagaaffimmut allamut iluanaarutinit akileraarummik akiliinissaq piinnarlugu. Iluanaarutinit nunani allani akileraarusiisarneq Kalaallit Nunaanni iluanaarutit akileraarusertarnerannit minnerusimappat taava piginnittoq Kalaallit Nunaanni akileraarutit procentiata aamma nunami allami iluanaarutinit akileraarusiisarnerup akornanni assigiinngissutsimut akiliuteqassaaq.

Massakkut akileraartarnermut inatsisaasut akileraartarnermut piaaraluni iliuuseqartarnermut imaluunniit ammasumut imaqanngillat, soorlu tamanna inatsisissatut siunnersuummi nassuiaatini erseqqissarneqartoq. Taamaalinerani inatsimmut allannguinnissamut siunertaq tamarmi atorunnaarpoq, taamaammallu inatsisissatut siunnersuummiittoq tamanna atorunnaassalluni.

Ingerlatseqatigiiffiit Kalaallit Nunaanni unittut akileraartarnermut malittarisassanut nunami ingerlatseqatigiiffiup nuuffigisaani atuuttunut ilaalersussaanerat eqqortuummat aallarniutigalugu malugeqquneqarpoq.

Sulisitsisut assersuuteqarnerminni piginnittoq inuinnaasimatillugu iluanaarutit akileraarusertarnerannut danskit akileraartarnermut inatsisaanniit assersuussisoqarsimanera Sulisitsisut innersuuppaat. Paarlattuanik piginnittoq danskit ingerlatseqatigiiffianut pingaarnermut piginnittuusimappat iluanaarutit tamakku danskit akileraartarnermut inatsisaanni akileraarutaasussaangimmata paasinarpoq. Taamatut pisoqarnerani malunnaatilimmik akileraarutinit sipaartoqarsinnaavoq. Sammisaaq taanna pillugu Sulisitsisuniit tusarniaanermut akissutit akineqarneranut innersuussisoqarpoq.

Aappaattut oqaatigineqassaaq, akileraarneruneq, tusarniaanermi akissummi allanneqartoq piginnittumit pissamat, pissarsianit akileraarutit procentia nunami allami Kalaallit Nunaanniunngitsumi appasinneruppat, taamaallaat atuutissamat, pissarsianik tiguisooq Kalaallit Nunaanni najugaqarluni tamakkiisumik akileraartussaataaappat. Pissarsianik tiguisooq Danmarkimi imaluunniit nunami allami najugaqarpat, naalagaaffimmi pineqartumi

akileraartarnermut inatsit apeqqutaassaaq, akileraarut katillugu naligineraa, qaffasinnerunersoq imaluunniit appasinnerunersoq.

Naggataagut oqaatigineqassaaq, pissarsianik tunniussisoq ingerlatseqatigiiffik (suli) akileraartarnikkut Kalaallit Nunaanni angerlarsimaffeqarpat, pissarsiat Kalaallit Nunaanni akileraarusersorneqassapput, pissarsianik tigusisoq Kalaallit Nunaanni imaluunniit nunami allami najugaqarnera apeqqutaatinnagu.

Ingerlatseqatigiiffik nunamut allamut nuuppat, Kalaallit Nunaata pissarsiat taamaallaat akileraarusersorsinnaavai, taakku tigusisumut Kalaallit Nunaanni najugaqartumut tunniunneqarpata. Piginnittut nunani allani najugaqarpata, taamaasillutik pissarsiat tunniussat Kalaallit Nunaannut iluaqutaasussamik akileraarusersorneqassanngillat. Taamaattoqassaaq, sinneqartoorutit, pissarsianut aningaasalersuutaasut, nunami maani suliffeqarfimmit pissarsiarineqaraluarpataluunniit.

GR-ip oqaatigaa nunani tamalaani akileraartarnikkut inatsisini tunngaviusumik piumasagaataasoq, naalagaaffik, ingerlatseqatigiiffiup angerlarsimaffigisaa, aamma pissarsianut akileraarutitigut pisinnaatitaammat. Naalagaaffik najugaqarfiusoq aamma Kalaallit Nunaat “pissarsianik” akileraarusersuipata, taava marloqiusamik akileraarusiineq toqqaannanngitsumik pissaaq.

Danskit ingerlatseqatigiiffiata angerlarsimaffik Danmarkimit Kalaallit Nunaannut nuuppagu, taava Kalaallit Nunaat, ingerlatseqatigiiffimmit pissarsianik akileraarusiinissaq pisinnaatitaaffigaa. Taamaattumik nunani tamalaani tunngavinni illugiiffaarittoqarpoq, Kalaallillu Nunaata pisuni, ass. Danskit ingerlatseqatigiiffiata Kalaallit Nunaannut nuunnerani pissarsianik akileraarut atorunnaarsissanngilaa.

Taamaattumik maanna inatsisissatut siunnersuutaasup imaraa, Kalaallit Nunaat immikkut “pissarsianik akileraarummik” peqassammat Kalaallit Nunaannit allamut nuuttoqarnerani, kisianni aamma, ingerlatseqatigiiffiit angerlarsimaffitsik Kalaallit Nunaannut nuuppassuk pissarsianit akileraarusiinissaq pisinnaatitaaffigineqaannassammat. Taamaasilluni illugiinnginnermik pilersoqassaaq kiisalu marloqiusamik akileraarusiinnermik, tamannalu naalagaaffiit akornanni akileraarusiinerup agguarneqarnerani tunngaviusumik malitassanut akerliussalluni. Tamatuma saniatigut ersarippoq, inatsisissatut siunnersuummi annertuumik akileraarusiinerup Kalaallit Nunaanni inuussutissarsiormi aningaasaliinernut akornusiissammat.

Tusarniaanermi akissutit tunngavigalugit siunnersuutip allanngortinneqarnissaa pissutissarsiffiunngilaq. Eqqorpoq, akileraartussaarnermut pisinnaatitaaffik aallaavittut naalagaaffimmut angerlarsimaffiusumut tussammat. Tunngavilli tamanna naalagaaffinnut akornusiinngilaq malittarisassanik suliaqarnissamut, ass. Nunamut akileraarnissaaq pinngitsoorniarlugu ingerlatseqatigiiffiit qullersaqarfinnik nuutsitsisarnerannut

pinngitsuuisussamik. Ilisimaneqartutut Danmark aamma assersuutigalugu ingerlatseqatigiiffiit pillugit inatsimmi ingerlatsiunnaarnermi akileraartarneq pillugu malittarisassaqqarpoq. Malittarisassat taamaattut nunani tamalaani akileraartarneq pillugu tunngavinnut assortuinngillat. Taamaattumik Kalaallit Nunaata akileraarusiinissamut pisinnaatitaaffik nunamut allamut tuttussaqqigunngilaq. Siunnersuut marloqiusamik akileraarnermik nassataqassanngilaq, pissarsiat assigiinngissutaannik akileraarummik atuinermi akileraarut, ingerlatseqatigiiffiup akileraarutaatut ukiut ingerlanerini ingerlatseqatigiiffimmi pisinnaasimasooq eqqarsaatigineqarmat.

Ingerlatsiunnaarnermut akileraarneq pillugu siunnersuut pisuni ikitsuaraannarni atuutissasooq naatsorsuutigineqqarpoq. Taamaattumik siunnersuutip Kalaallit Nunaanni inuussutissarsiordermi aningaasaliinernut akornusiinissaa naatsorsuutigineqqanngilaq.

GR-ip tikkuarpai ingerlatseqatigiiffiit sinneqartoorutiniq ileqqaarsimaneriniq iluaqutaasartut, ass. Qajannaatsuuneri aamma akiitsunik akilersuisinnaaneri. GR isumaqqarpoq malittarisassat atuuttut piginnittup nutaap inuusunnerusullu suliffeqqarfimmik tigusiinerneranut ajornakusulersitsissasut, kinguaariit nikinnerannut atatillugu aningaasaatit annikillisinnissaannut nikerartunik periarfissaqqanngippat.

Kommuni isumaqqanngilaq § 3 ingerlateqqinneqartariaqqartoq. Suliffeqqarfinnik annerusunik tunisinissamik kissaateqqarnermi, inuussutissarsiutit ilaannut annertuumik unammilligassamik pilersooqqartarpoq, Kalaallit Nunaanni pisisussanik nassaarnissamik ajornakusoortitsisarneq. Pisuni taakkunani taamaattumik pisariaqqartarpoq nunani allaneersunit pisisussanik ujaasinissaaq, arlalitsigullu suliffeqqarfissuup nammineq aqutsisuni Kalaallit Nunaanni suliffeqqarfimmut inissittarpai.

Angerlarsimaffimmik nuutsitsinerit allat suliffeqqarfissuarni nunanit allaneersunit pigineqqartunit aqutsisulinni tulluarsaanikkut pisarput, ass. Najukkami pisortaq soraarpat, suliffeqqarfissuullu tungaanit ulluinnarni aqutsisumik nutaamik, nunami allami najugaqqartumik inissiisoqqarnerani. Inatsisissatut siunnersuutip annertuumik akileraarusiinerata akornusissavaa, nunani allani suliffeqqarfiit Kalaallit Nunaanni suliffeqqarfinnut aningaasaleerusunnerat. Tamanna pinngitsoorneqqarsinnaanngitsumik suliffissanik annaasaqqarnermik nassataqassaaq.

Tusarniaanermi akissutit siunnersuummik allannguinnissamut pissutissaqqartitsinngillat. Ingerlatseqatigiiffimmi tamakkiisumik imaluunniit ilaannakuusumik aktiaatinik pisineq imminermini ingerlatsiunnaarnermi akileraarutiniq siunnersuut naapertorlugu pilersitsissanngilaq. Taamaallaat aningaasaatinik piginnittup ingerlatseqatigiiffiup angerlarsimaffia Kalaallit Nunaata avataanut nuuppagu, siunnersuut akileraarutiniq nassataqassaaq.

Ilanngullugu Sulisitsisunit tusarniaanermi akissuteqaammut innersuussisoqqarpoq, ingerlatseqatigiiffinnik tunisineq aamma pisineq nuunnermi akileraarutiniq pilersitsissanersut.

Akilerartaarneq pillugu inatsimmi periarfissaavoq “ingerlatseqatigiiffimmik sanigorsaanissaq” aningaasaatit ileqqaarneqartut pissarsiat assigiinngissutaannik akileraarummik akilernerisigut, kinguaariit nikinnerat pillugu isumaqatigiissummut atatillugu tamanna pippat, tak. § 87, imm. 4.

GR isumaqarpoq siunnersuutip ajornartorsiut, piunngingajattoq inissiiffigaa, taamaattumik angerlarsimaffimmik nuunnermi pissarsianit akilerartaarneq pillugu inatsisissatut siunnersuut GR-ip isumaa naapertorlugu siunertarinngisamik, taamungaannartumik aamma naapertuilluannngitsumik eqquissaq, soorlu inatsisissatut siunnersuut ajornartorsiutinik erseqqinngitsunik aamma kalaallinut inuiaqatigiinnut pitsaanngitsumik kinguneqartussanik nassataqassasoq.

GR-ip matuma kingorna siunertarinngisamik sunniutissat, GR-ip siunnersuummi atuakkani tulleriissaallutik allattussavai.

GR isumaqarpoq, angerlarsimaffiup nuunnerani pissarsianik akileraarutit marloqiusamik akileraarnerup assigisaanik aallartitsissasoq.

Akissut siulianiittoq a)-p ataaniittoq innersuussutigineqarpoq. Taaneqartutut siunnersuut suliaq aalajangersimasooq ataaseq, qaqutigootumik ajornartorsiuteqartitsisoq tunngavigalugu saqqummiunneqarpoq, siunnersuulli suliaqarnermi attuumassuteqarpoq.

GR isumaqarpoq, pissarsianit akileraarutissatut siunnersuutaasoq suliffeqarfiup tamarmi nalinga tunngavigalugu pissasoq, suliffeqarfiup nalinga qaffassimanersoq imaluunniit apparsimanersoq apeqqutaatinnagu, tamanna akileraarusiineramik naleqqutinngitsumik atugarisallu aallaavigalugit pilersitsilluni. Assersuut: Taamaallilluni atuineruneq 20 mio. kr.-uvoq. Pisinerup kingorna ingerlatseqatigiiffik A-mi 6 mio. Kr.-inik amigartoortoqarpoq, angerlarsimaffimmillu nuunnermi 14 mio. Kr.-inik atorunnaarsitsinermi akileraarusiisoqarpoq, piginnittoq 6 mio. kr.-nik annaasaqqaqqammernersoq apeqqutaatinnagu.

Tusarniaanermi akissut siunnersuummi allanngortitsinissamik pissutissaqalersitsinngilaq. Ingerlatseqatigiiffik akilerartarnikkut nunani allani angerlarsimaffeqarsimappat, peqatigisaanik iluanaarutit ingerlatseqatigiiffimmit tunniunneqartut akileraaruserneqarnissaannut periarfissaq ataavartumik anninneqartussaavoq. Tamanna pisussaavoq iluanaarutit nunatsinni maani ingerlatseqatigiiffiup suliaqarnerani aningaasalersorneqarsimagaluarpataluunniit. Kisianni ingerlatseqatigiiffimmik piginnittoq siunissami iluanaarutinit sulii pissarsisartussaavoq.

Taamaattumik aningaasaatinik piginnittoq maleruagassat malillugit aqqqissuussisariaqarpoq aammalu siunissami ingerlatseqatigiiffik Kalaallit Nunaannit allamut nuutsissagunikku, uninnermi akileraarut akilertariaqarlugu. Pingaartinneqarpoq uninnermi akileraarusiineq, uninnerup akileraarusiinnissamut tunngavissat Kalaallit Nunaannit anninnissaannut atorneqannginnissaanut, sunniuteqarluartumik illersuutaasussaasoq, kiisalu maleruagassat paasiuminartut tassani pineqartussaasut. Tamatuma saniatigut aningaasaatinik piginnittoq Kalaallit Nunaanni

aqutsisussanik atuutsitsilissappat, uninnermi akileraarusiinerup pinngitsoortinnissaa periarfissaqarpoq. Tamanna aamma nunatsinni maani piginnaasaqarnerulernissamut tapersiinnaavoq.

GR isumaqarpoq, piginnittoq aamma pisortaq, ass. Napparsimaneq pissutigalugu Danmarkimut nuuttariaqalissaguni, aningaasanit akileraarutaareersunit ilallugu 17 pct.-inik akileraarutininik eqqorneqassasoq.

GR isumaqarpoq, Kalaallit Nunaanni suliffeqarfimmi pisortaagallartoq Danmarkimi najugaqartoq 17 pct.-imik ilallugu akileraaruteqarnissamut aarlerinartorsiortoq. Taamaasilluni suliffeqarfik suliffeqarfimmi allanngortitsinerit/tulluarsaanerit pisortatiguunngitsut imaluunniit pisariaqartut kingunerisaannik annertuumik akileraarutitigut akiligassinneqarsinnaavoq. Tamatumani aamma aarlerinaataavoq, ulluinnarni aqutsisuni nikittoqarnerani arlaleriarluni “pissarsianit akileraarutininik” pilertoqarnissaa.

GR isumaqarpoq aqutsisut issiaviinik nuussinermi akileraarnissamut aarlerinartoqartoq, ingerlatseqatigiiffiup suliani Kalaallit Nunaanni ingerlateqqiinnaralarai, kiisalu ingerlatseqatigiiffiup aamma akissarsiallit Kalaallit Nunaannut akileraartaraluartut.

Akileraartarnikkut angerlarsimaffimmik nuussinissaq pillugu suliaq pingaarnertut nammineq piginnittumit aallartinneqassaaq, imaluunniit nunami allami, DBO-usumi akileraartarnermut oqartussaasumit. Piginnittup ingerlatseqatigiiffiup angerlarsimaffia allamut nuussallugu toqqarpagu, ass. Pineqartoq nunamut allamut nuunnini pissutigalugu, siunnersuut naapertorlugu tamanna akileraarummik pilersitsissaaq. Sulisitsisunit aamma Grønlandsbankenimit tusarniaanermi akissutitut, nunanit allanit pisortaagallartut aamma nunami allami katsorsartinneq pillugit akissuteqaammut innersuussisoqarpoq.

Eqqorpoq, aqutsisut issiaviannik nuussineq akileraarnermik pilersitsisinnaasoq. Tamatumunnga atavoq, ingerlatseqatigiiffiup sinneqartoorutaanik pingaarnertut Kalaallit Nunaanni aalajangersimasumik ingerlatsinermut atassuserneqarsinnaasunik akileraarusiinissamut Kalaallit Nunaata pisinnaatitaaffia. Siunnersuummi atorfilinnut akissarsiarititanik akileraarusiineq pineqanngilaq.

GR isumaqarpoq, malittarisassat maanna aningaasaliisut aamma siunissami aningaasaliisinnaasut akornanni nalorninermik pilersitsissasut, soorlu aningaasaliisinnaasut Kalaallit Nunaanni suliffeqarfinnik pisinissamut imaluunniit aningaasaliinissamut taamaatitsissasut. GR isumaqarpoq, angerlarsimaffimmik nuussineq akileraarnermik pilersitsissasoq, suliffeqarfinnilli matusineq immikkut akileraarnermik naammassineqarsinnaasoq, sinneqartoorutit ingerlaavartumik akileraarutigineqareermata. Nalinginnaasumik aningaasaqarnikkut suliaqarnermi aallaaveqartumik taamaammat inatsisissatut siunnersuutip nassatarissavaa, suliffeqarfiit matuneqarnerat, tamannalu

suliffissanik annaasaqarnermik kiisalu akileraarutitigut isertitanik annaasaqarnermik nassataqassaaq. Suliffissanik annaasaqarneq aningaasaqarnikkut sunniiginassanngilaq, suliffissanik annaasaqarneq aamma inuuniarnikkut uertoornermik inunnut ataasiakkaanut aamma kalaallinut inuiaqatigiinnut iluanaarnanngitsumik pilersitsissammat.

GR isumaqarpoq, inatsisissatut siunnersuut Kalaallit Nunaanni inuussutissarsiornermi aningaasaliinernut akornusiissasoq. Peqatigitillugu inatsisissatut siunnersuutip toqqaannanngitsumik akorngut inissippaa, maannakkut inatsisip tunngaviusumik akornutigisaa, inatsimmik allannguinnissamut inissiisoq.

Tusarniaanermi akissutit siunnersuummik allannguinnissamut pissutissaqartitsinngillat. Siunnersuutip kinguneqaatissai naatsorsuutaasut aamma ingerlatseqatigiiffimmik akiliisinnaassuseqarluni atorunnaarsitsinermi akileraarutitigut kinguneqaatissat pillugit Grønlandsbankenip tusarniaanermi akissutaanut akissuteqaammut innersuussisoqarpoq. Siunnersuut annikinnerusumik aningaasaliisarnernik imaluunniit suliffissanik annaasaqarnermik il.il. nassataqassasoq naatsorsuutigineqanngilaq. Pingaartumik siunnersuutip killeqarnera eqqarsaatigalugu aamma siunnersuut pisuni ikitsuaraannarni atuutissasoq naatsorsuutigalugu.

Pingaarteqarpoq Kalaallit Nunaanni inuussutissarsiornermi aningaasaliinernik qammaanissap sulissutiginissaa, tamannali inuussutissarsiornermi akileraarutinik aaqqissuusseqqinnikkut sulissutigineratigut inissinneqassaaq. Siunertamut tulluannngilaq akileraartarnermi inatsimmi putut, Kalaallit Nunaanni aningaasaliinissamut qammaanermut atorneqartussatut qummut inissinneqarnissaat. Malittarisassat atuuttut periarfissaalersippaat, sinneqartoorutit aamma naliusut sipaarutaasut annertuut akileraaruteqanngitsumik nunanut allanut nuunneqarsinnaaneri, Kalaallit Nunaanni sammisanik imaluunniit suliffissanik attuumassuteqarfiunngitsumik. Assersuummi aalajangersimasumi, nassuiaatini nalinginnaasuni innersuussutigineqartumi, ingerlatseqatigiiffik uninnermi nalaani sulisoqanngitsoq aamma ingerlasunik sammisaqanngitsoq pineqarpoq. Tamatuma kingorna ingerlatseqatigiiffiup Kalaallit Nunaanni ingerlatani aallarteqqissimavai.

GR isumaqarpoq, akileraartarnermut malittarisassat atuuttut ingerlatseqatigiiffinnik niueruteqarnermut akornusiisut. Erseqqissarneqarpoq, Kalaallit Nunaanni pisisussat akuttusarmata, taamaattumillu suliffeqarfiit annerusut nunani allani ingerlatseqatigiiffinnut, inuussutissarsiuteqarfimmi tassaniittunut tunineqakkajuttarmata.

GR isumaqarpoq, angerlarsimaffimmik nuutsineq ilaatigut kinguaariit nikinnerannik qulakkeerinninniarluni aqqutissatuaasarmat – akileraarutit pinngitsoortinniarnagit – akileraarutit pinngitsoortinneqarneq ajormata – kisianni pisisussamik nassaarniarluni, piginnittut paarlaannerat naammassineqarsinnaatinniarlugu. GR isumaqarpoq, nunani allani piginnittunut tunisineq Kalaallit Nunaanni suliffissat attatiinnarneqarnissaat qulakkeerneqartartoq.

GR tamatuma saniatigut ingerlatseqatigiiffimmik illussanik titartaasartumik tunisineq assersuusiaraa. [Tusarniaanermi akissut naalisingaatsiarneqarpoq]

GR isumaqarpoq, akileraartarnermi malittarisassat kinguaariit nikinnerannut atatillugu aningaasaatinik annikillisitsinissamut periarfissiinnngillat, 42 pct.-56 pct.-imik katillugu akileraarnermik pilersitsinngitsunik. Taamaattumik piginnittut akunnattoorfeqassapput, tassani piginnittut isummerfigissavaat, annertuumik akileraaruteqarluni tunisineq pissanersaq, imaluunniit suliffeqarfiit allanik akileraaruteqaratik matuinnassanersut.

GR-ip inernilerpaa, malittarisassat atuuttut Kalaallit Nunaanni sulisup suliffeqarfimmik pisinissaanut akornusiisut. Kalaallit Nunaanni allanik illussanik titartaasartoqanngimmat, suliffeqarfimmik ingerlatsisinnaasunik, piginnittoq nunanut allanut pisisussamik ujaasisariaqarpoq.

GR-ip tamatuma saniatigut inernilerpaa, tunisinerup tamatuma imarippagu, aqutsisut Danmarkimi issiavittaassasut, atorunnaarsitsinermi akileraarut pillugu siunnersuut naapertorlugu tamanna pissarsianik akileraarnermik pilersitsissaaq. Peqatigitillugu ingerlatseqatigiiffimmit siunissami pissarsiassat Danmarkimi akileraarutaassapput. Inerniliineq imaassaaq, danskit ingerlatseqatigiiffiat ingerlatseqatigiiffimmik illussanik titartaasarfimmik ilanngulluni pisinavianngilaq, ingerlatseqatigiiffillu taanna suliffissanik annaasaqartitsilluni il.il. matusariaqassaaq.

GR-ip tamatuma saniatigut kinguaariit nikinnerat pillugu malittarisassanut il.il., pissarsianut ilanngaasiisinnaaneq pillugu malittarisassanut il.il. atuuttunut arlalinnik oqaaseqaateqarpoq, kisianni inatsisissatut siunnersuummut tunnganngimmata ilanngunneqanngitsunik.

Tusarniaanermi akissut siunnersuummut oqaaseqaatinik imaqarpassinngilaq, kisianni kinguaariit nikinneranni malittarisassanut aamma atorunnaarsitsinermi akileraarutit peqannginnerannik imaqarluni. Malittarisassat taakku siunnersuummik sunniivigineqanngillat.

Ilanngullugu qulaani aktianik pisinermut imaluunniit kalaallit ingerlatseqatigiiffiini piginneqataassutsinut tunngasut pillugit tusarniaanermi akissutinut akissuteqaatinut innersuussisoqarpoq.

MISI-p innersuussutigaa

- § 38-mik maannakkut oqaasertaliineq attatiinnarneqassasoq.
- Angerlarsimaffimmik nuussinermi pissarsianik akileraarutit pillugit inatsisissatut siunnersuut tamakkiisumik taamaatiinnarneqassasoq.

Tusarniaanermi akissummi innersuussineq nr. 1 akuerineqarpoq, tassani § 38, imm. 1-5 atuuttut, siunnersuummi allanngortinneqassanngimmata. Tusarniaanermi akissummi innersuussineq nr. 2, siunnersuummut ilanngunneqanngilaq.

GR neriuppoq tusarniaanermi akissutertik isumatusaartumik tapersiinertut tiguneqassasoq, ilaatigut inatsisini atuuttuni putunik, inatsisissatut siunnersuutip siunertaqassusaanik, inatsisissatut siunnersuut inuussutissarsiornermut kissaatigineqanngitsumik kinguneqassanersoq pillugu aamma inatsisissatut siunnersuut inuussutissarsiornermik siuarsaanissaq pillugu politikikkikut anguniakkanut aporaattuunersoq il.il. pillugu misissuinissamut pissutissiisumik. GR isumaqarpoq, inatsisissatut siunnersuutip kingunerisassaanik qanimut misissuisoqarsimanera maannakkuugallartoq takussutissartaqanngitsoq.

Nalilerneqarpoq inatsisissatut siunnersuut pisuni ikitsuaraannarni atuutissasoq nalilerneqarpoq, taamaattumilu siunnersuutip kingunerisassat killeqartut, sulianut siunnersuummi ilaasut amerlassusaannut, kiisalu inuussutissarsiornermi aningaasaqarnikkut sunniutinut atatillugu. Siunnersuut Kalaallit Nunaanni aningaasaliinissamut kajumissutsimut annertuunik sunniuteqartussatut naatsorsuutigineqanngilaq, aningaasaliinerit taakku nunami suliffeqarfimmik ingerlatsinissaq pillugu ingerlanneqartarmata. Siunnersuummi akileraarut, suliffeqarfinnik ingerlatsinermut atatillugu akilerneqartartoq eqqorneqanngilaq.

BDO allappoq:

Nuunnermi akileraartuujunnaarnermik nassuiaanermi akileraarusigassat sorlerpiaat pineqarnersut maannakkut § 38-mi atuuttumi eqqoqqissaartumik allaaserineqarsimasut BDO isumaqarpoq. Allattorsimaffik taanna tamakkiisuullunilu eqqoqqissaartuusoq BDO isumaqarpoq. Maannakkut oqaasertaliunneqartup piginnarnissaanik BDO innersuussuteqarpoq.

Grønlands Revisionip tusarniaanermut akissutaa tunngavigalugu tusarniaanermut akissutip kingunerisaanik siunnersuut allanngortinneqarpoq, taamaalilluni maannakkut § 38, imm. 1-5-imut atuuttumut allannguutissatut siunnersuuteqartoqanngilaq.

“§ 38, imm. 3-p (maannakkut § 38, imm. 6) nassuiarneqarneranut ilaliussaq Oqaasertaliussani nassuiarneqartuni akileraartussat akuleriissinneqarsimasut BDO isumaqarpoq: ”..., ingerlatseqatigiiffiup Kalaallit Nunaanni angerlarsimaffeqarnera nuunneqarpat aktiaatillit pissarsianit akileraarutinik ingerlatseqatigiiffimmit ilanngaaffigineqannginnissaannik aamma kinguneqarpoq”. Siunissami aktiaatillit pissarsiaannik akileraartarunnaarlutik ingerlatseqatigiiffiit akileraartalersinnaanerat, tassa aktiaatilik pinnagu ingerlatseqatigiiffiup akileraartussanngortinneqarnissaa aalajangersakkami pingaartinneqarpoq.

Taamaattorli pissarsiat tunniunneqarneranni akileraartoqartartussaammat ingerlatseqatigiiffik pissarsianik akiliisussaq pissarsianit akileraarutinik ilanngaasseqquneqarlunilu

akileraaqquneqassaaq. Siunnersuut aaqqissuussamik matuminnga ingerlatitseqqippoq. Siunnersuutip kingunerisaanik piffissami ingerlatseqatigiiffiup atorunnaarfiani ingerlatseqatigiiffik akileraarutissanik naatsorsuissaaq. Kisianni aktiaatilik suli akileraartussaavoq, soorluttaaq aktiaatilik DBO naapertorlugu akileraarnissamut appaavigineqarsinnaatitaasoq.

Oqaasertaliussani ingerlatseqatigiiffiup akileraarutissaata 25 procentiunera “taamaallaat”-mik eqqaaneqarnera BDO-mit eqqumiigineqarpoq, naak § 60, imm. 1 naapertorlugu 25 procentimik akileraartoqartaraluartoq.

Procenti ingerlatseqatigiiffiup akileraarutissaa siunnersuummi sunnerneqanngilaq. Ingerlatseqatigiiffiup akileraarutaa tassaavoq akileraarut ingerlatseqatigiiffiup sinneqartoorutiminit akilertagaa. Ingerlatseqatigiiffimmiit aktiaatilimmut nuunneqartut pissarsianit akileraarutini akileraaruserneqassapput, taakku pingaarnertut inummut akileraarutit annertoqatigaat. Assersuutigalugu akissarsianut isertitanullu allanut akileraarusiisarneq assigalugit ingerlatseqatigiiffimmiit aktiaatilinnut nuussinerit akileraaruserneqartassapput. Oqaatsip “taamaallaat” atorineqarnerani ingerlatseqatigiiffiup akileraarutissaa aamma pissarsianit akileraarutissat assigiinngissutaat innersuussutigineqarput.

BDO isumaqarpoq aningaasat ataatsimut katersorneqarsimasut ajornakusoortuusut aamma aningaasaliissutit, sinneqartoorutit akileraaruserneqarsimasut, iluanaarutit/tapiissutit akileraaruserneqarsimasut, iluanaarutit akileraaruserneqartussaannngitsut, aningaasat akileraaruserneqartussaannngitsut ilanngaateqanngitsut, kattunnermi nuunneqartut il.il. pineqarput. Tassunga sinneqartoorutit/iluanaarutit il.il. ukiorpassuarni assigiinngitsunik akileraaruserneqarsimasut ilanngunneqarput. Siunnersuummi § 38, imm. 3-mi “aningaasat katersorneqarsimasut” katiternerat isiginiarneqanngilluinnarpoq, aamma aningaasat suminngaanneernerat aamma ukiorpassuarni katersorneqarsimanerat apeqqutaatinnagu nammineq aningaasaatit 17%-ii taamaallaat akileraarutigineqartarnissaat siunnersuutigineqarpoq.

Tulliullugu BDO marlunnik assersuuteqarpoq.

Assersuut 1: Inuk soraarninngorami inissiaatileqatigiiffimmik pilersitsigami aktiani aningaasaatinut 5 mio.kr.-nut aningaasaliivoq. Napparsimaneq pissutigalugu piginnittoq Kalaallit Nunaanniit nuuttariaqalermat ingerlatseqatigiiffik nunatsinni matuvoq.

§ 38, imm. 6 malillugu ingerlatsiunnaarnermi 850.000 kr.-nik akileraarusiisoqarnissaa BDO-mit maluginiarneqarpoq, naak suli ingerlatseqatigiiffik isertitaqanngikkaluartoq.

Assersuut 2: Ingerlatseqatigiiffik KNT A/S 1.200 mio. koruuninik nammineq aningaasaateqartuq. Islandimiut aalisarnermik ingerlatseqatigiiffiutaat Icelandfish Ehf ukialuit matuma siorna 1.500 mio.kr.-nik aktianik pisisimavoq, Kalaallit Nunaanni aalisarnermik suliffissuarmillu ingerlatsinerup

saniatigut nunarsuup ilarujussuani aktiaateqarpoq. KNT A/S piffissami tassani 1.200 mio.kr.-nik nammineq aningaasaateqarpoq. Ingerlatseqatigiiffik ukiut 35-t miss. matuma siorna pigisat nalillit assigiinngitsut aallaqqaasiutitut akiliutiginerisigut pilersinneqarsimavoq. Ingerlatseqatigiiffik sinneqartuungaatsiartarsimavoq aammali amigartooruteqangaatsiarlunilu nalikilliliisarsimavoq. Ingerlatseqatigiiffimmik piginnittuusimasoq arlaleriarluni aningaasarpassuarnik ingerlatseqatigiiffimmut nuussisarsimavoq, soorluttaaq ingerlatseqatigiiffik kajumissaatinik tigusaqartarsimavoq, tassani pisortat aningaasaataat pigisanik pisinissamut tapiissutitut nuunneqarsimapput. Ingerlatseqatigiiffik aningaasanik kaaviiartitsivoq, killilimmilli akiliisinnaassuseqarluni. Ingerlatseqatigiiffiup naatsorsuutaata inernerata oqaluttuassartaatalu ilungersunartumik inissisimmammata pissarsiassanik immikkoortitsisinnaanngilaq.

KNT A/S-ip qullersaqarfia Paamiuniittoq ikuallappoq aamma nunatsinni tassunga assingusumik pisinissaq/attartornissaq ajornarpoq. Qullersaqarfittaassaq sananeqaleruttorpoq, taamaattoq tamanna ukiunik pingasunik sivisussuseqartussaavoq. Taamaammat ingerlatseqatigiiffiup aqutsisui Danmarkimi allaffinnut inoqanngitsunut nuupput. Danmarkimi akileraartarnermut oqartussat isumaqarput akileraarutit eqqarsaatigalugit angerlarsimaffimmik allanngortitsineq pineqartoq.

Inatsimmi atuuttumi § 38, imm. 1-5 malillugu KNT A/S-ip aktiaataanit 300 mio.kr.-isunit akileraartoqassasoq BDO oqarpoq.

Tassunga tuliullugu BDO-mit oqaatigineqarpoq siunnersuummi §38, imm. 6 (siusinnerusukkut § 38, imm. 3) malillugu KNT A/S 1.200 mio.kr.-iusunit 191 mio.kr.-nik akileraarutininik ilanngaasiillunilu akileraaruteqassasoq.

Assersuutini taakkunani marlunni pissarsiat akileraaruserneqarnissaannut inatsisissatut siunnersuummi siunertarineqartut iluatsinngitsut BDO isumaqarpoq, tassami nammineq aningaasaatit tamarmik akileraaruserneqartussaammata. Assersuutitut eqqaaneqartuni aningaasaatit katersorneqannginnerisa kingunerisaanik ingerlatseqatigiiffiit nunanit allaneersut Kalaallit Nunaanni pissarsianut akileraarusiisussaagaluarlutik akileraassanngillat.

Assersuutit marluk assigiinngitsorujussuupput, taamaattorli BDO-p paasinninnera malillugu kalaallit ingerlatseqatigiiffii taama isikkoqakannertarput, taamaalillunilu inatsisissatut siunnersuutip suut kingunerikannissanerai takutinneqarput, tassa siunnersuutip kingunerisaanik ingerlatseqatigiiffiup aningaasat pissarsiarisimanngisaanik akileraarutininik akileeqqusisoqassaaq.

Ingerlatseqatigiiffiit angerlarsimaffiannik nuussiniarnerup ajornartorsiutaangaatsiarnissaa oqaaseqaatinut erserpoq. Ingerlatseqatigiiffiit nuuttarnerat piviusumi akuttusoorujussuuvoq, aamma BDO isumaqarpoq maannakkut § 38-mi maannakkut malittarisassat atuuttut naapertuuttuusut, aamma taakku Kalaallit Nunaanni iluanaarutit naatsorsorneqarlutillu

akileraarutigeqquneqarnissaannut iluaqutaasarpur, BDO-llu innersuussutigaa aalajangersagaq taanna attatiinnarneqassasoq.

Tusarniaanermut akissuteqaat siunnersuummi allanngortitsinissamut pissutissaqalersitsinngilaq. Pisinermi akigititamut, imaluunniit aningaasaatinut pilersitsinermi ingerlatseqatigiiffimmi aallarniutitut akilerneqartunut, sanilliullugu ingerlatseqatigiiffik annaasaqarsimappat, ingerlatseqatigiiffimmi piginnittup akileraaruserneqarnissaa naleqqunnersoq pillugu Grønlands Revisionimit tusarniaanermut akissuteqaammut akissuteqaat innersuussutigineqarpoq .

Tusarniaanermut akissuummi oqaatigineqarpoq ingerlatseqatigiiffiit akileraartarneq eqqarsaatigalugu nuuttarnerat akuttusoorujussusoq. Taamaammat WHO-ttaa isumaqataaffigisaanik meeqqat atuarfianni atuartunik misissuisitsinerni pissarsiat nukinnut atukkanut sanilliullugit annikippallaartutut nalilerneqarput. Angerlarsimaffigisamik nuussineq Kalaallit Nunaanni nunanilu allani akileraarutit kingunerluuteqarsinnaanera tamatumani pissutaavoq, pingaartumik kingusinnerusukut akileraarutit eqqarsaatigalugit angerlarsimaffigisaq Kalaallit Nunaannut utertinneqarpat.

Akileraartarnermi angerlarsimaffinnik nuussinerit atorlugit sinneqartoorutit nunatsinniit nuunneqartarnissaat siunnersuutitigut pinaveersaartinneqassapput. Ingerlatseqatigiiffiup Kalaallit Nunaanni ingerlatsiunnaanera pissutigalugu pigisanik nalilinnik anninneqartunik akileraartitsisarnikkut tamanna pisassaaq. Taamaalilluni ingerlatseqatigiiffiup akiitsui siunnersuummi eqqarsaatigineqarput, taamaattorli assersuutigalugu ingerlatseqatigiiffiup pigisaasa nalingisa qaffannerisa, sinneqartoorutit katersorneqarsimasut, iluanaarutit akileraaruserneqartussaangitsut il.il. ingerlatseqatigiiffimmi pigisat nalillit suminnangaanneernerat eqqarsaatigineqanngilaq. Ingerlatseqatigiiffiup Kalaallit Nunaanni angerlarsimaffeqarunnaanernata kingorna nammineq qanoq ililluni aningaasaateqalersimanera apeqqutaatinnagu ingerlatseqatigiiffiup pissarsianit akileraarutai Kalaallit Nunaannit iluaqutigineqarnaviannngillat.

Permagreen Grønland A/S (Permagreen) allappoq:

Permagreenip nassiussimasaanut Sulisitsisut isumaqataalluinnarput, aamma allannguutissatut siunnersuutit kalaallinut inuussutissarsiornermik ingerlatsisunut aamma ataatsimut isigalugu Kalaallit Nunaata ineriartorneranut naleqqutinngitsumik kinguneqarsinnaanerisa ernumanartoqarneranik oqaaseqarput.

Siunnersuutit saqqummiunneqartut kingunerisaannik Kalaallit Nunaanni suliffeqarfimmik ingerlatsinissaq orniginannginneruleriaannaasoq aamma aningaasaliisussanik nutaanik kajungilersitsinissaq ajornakusoorneruleriaannaasoq, Permagreen isumaqarpoq. Tamatuma peqatigisaanik Kalaallit Nunaanni niuertarfeeraateqarnermut unammillernartortaqareersumut kinguaariit nikinnerannut, piginnittut nikinnerannut aaqqissuussaaniikkulluunniit allannguuteqarneranut atatillugu siunnersuut nalorninartorsiortitsisinnaavoq. Taamaammat ingerlatseqatigiiffiit siunertaanngitsumik sulii annerusumik akileraaquneqarsinnaanerannut

Permagreen ernummateqarnerminik oqaaseqarpoq, tamannalu ingerlatsiinnarnissamut, ineriartuinnarnissamut suliiinnarnissamullu kajumissuseqannginnerunermik kinguneqarsinnaavoq.

Siunnersuut sorpassuarnut sunniuteqassangatinneqanngilaq, taamaammallu annertuumik sunniuteqassangatinneqanngilaq. Siunnersuut sooq pitsaanngitsumik sunniuteqassanersoq tusarniaanermut akissummi tunngavilersorneqanngilaq. Sulisitsisut tusarniaanermut akissutaannut akissut qulaaniittoq innersuussutigineqarpoq.

Nalillit Kalaallit Nunaanni katersorneqarsimasut aamma Kalaallit Nunaanni akileraarutigineqartarnissaannik qulakkeerinninnissaq pillugu siunertarineqartumik akornusiinissaq arlaannaatigulluunniit Permagreenimit kissaatigineqanngilaq. Taamaattorli aningaasanik nuussinermut pisariaqartinneqartumut aningaasaliisarnermullu, Kalaallit Nunaannit pinngitsoorsinnaanngisaanut, akornusiinngitsumik aaqqiissutit ersarissut naleqqussarneqarsimasullu atorlugit anguniagaq pitsaanerpaamik anguneqarsinnaasoq Permagreen isumaqarpoq.

Tamanna tunngavigalugu siunnersuutip taamaatiinnarneqarnissaa akerlianilli pilerinartunik ineriartorfiusinnaasumillu inuussutissarsiummik ingerlatsisinnaanermut siunertaralugu qanoq ililluta pitsaanerpaamik isumannaatsumik akileraarusiinnermut tunngavimmik pilersitsisinnaanitsinnut tunngatillugu inuussutissarsiummik ingerlatsisunik oqaloqatiginnittoqarnissaa Permagreenimit kajumissaarutigineqarpoq.

Taamatut oqaloqatiginninnissamut Permagreen piareersimasinnaalluarpoq aamma misilittakkanik oqaluttuarsinnaalluarlunilu aaqqiissutissanik siunnersuuteqarsinnaavoq.

Kalaallit nunaannut iluaqutaasumik akileraarusiinnermut tunngavinnik aamma ingerlataqartunut tamanut piujuartitsisumik tunngavilimmik ineriartornermik siuarsaasumik periaatsimik nassaartoqarnissaanut Permagreen qilanaarpoq.

Inuussutissarsiortut akileraartarnerannik aaqqissuusseqqinnermut atatillugu inuussutissarsiortunillu oqaloqateqarnikkut siuaruartornerunissamut tunngavinnik pilersitsisinnaasunik inuussutissarsiortunut iluaqutaanerusumik inuussutissarsiortunut akileraartitsisarnissaq sulissutigineqassaaq. Siunnersuut inuussutissarsiortut akileraartarnerannik aaqqissuusseqqinnermut attuumassuteqanngilaq, taamaattorli pissarsianik akileraartitsisarnissamik illersuinissaq siunertarineqarpoq.

Nunanit allanit aningaasaliisoqarnissaanut akornutaanngitsumik illersuinissamut malittarisassiortoqarnissaa Naalakkersuisunit isumaqatigineqarpoq. Nassuiarneqartutut nunanit allanit aningaasaliinerit siunnersuutitigut akornusersorneqassanngillat aamma ikittuinnaat pineqarnissaat naatsorsuutigineqarpoq. Tamatuma saniatigut siunnersuutip

inuussutissarsiteqartunut sunniutissaanut atatillugu Sulisitsisut aamma Grønlands Revisionip tusarniaanermut akissutaannut akissut innersuussutigineqarpoq.

Arctic Law Greenland (Arctic Law) allappoq:

Arctic Law-ip malugaa siunnersuut assersuut ataaseq tunngavigalugu saqqummiunneqarpoq. Ingerlatseqatigiiffiillu suliffeqarfiit akileraarutaannik 40 mio. kr.-t missaannik akileraarutinillu A-nik 6.000 kr.-t missaannik nunap karsianut akiliissasut.

Arctic Law taamaammat isumaqarpoq, akileraarutit A-t akilernerqartut suliffeqarfinneertuunerallu isiginiarneqartariaqartoq. Suliffeqarfiit amerlanerit pilersinneqartillugit aamma Kalaallit Nunaanniitinnartillugit akileraarutit A-t akilernerqartut amerlanerussapput taamaalillunilu Kalaallit Nunaat ingerlanneqarneranut aningaasat amerlanerussallutik.

Arctic Law isumaqarpoq siunnersuut qularnanngitsumik ajortumik kinguneqassasoq, tassa Kalaallit Nunaanni suliffeqarfiit mikisut piffissap ilaani eqqorneqarnissaat ilimagineqartariaqarmat. Akileraartitsinerlu suliffeqarfiup Kalaallit Nunaannut sunik tapersiisimasinnaanera, suliffeqarfik Kalaallit Nunaanni suliffissaqartitsilersimanera suliffeqarfiullu sumi najugaqarsimanera apeqqutaatinnagit suliffeqarfiup aqutsisui Kalaallit Nunaata avataani, tassunga ilanngullugu Naalagaaffeqatigiiffimmi, najugaqalerpata, suliffeqarfiup nammineq pigisaanit 17 %-imik akileraartitsinermik kinguneqassaaq.

Arctic Law assersuut eqqarsaatigineqartoq tikkuarpaa, tassani suliffeqarfik mikisoq ilaqutariinnit ingerlanneqartoq pingasunik sulisulik, suliffeqarfiup piginnittua aamma/imaluunniit pisortaa (inuk ataasiugajuttartoq) napparsimalerluni aammalu Kalaallit Nunaanni peqqissaarnissamut neqeroorutit kingunerannik Danmarkimi peqqissarneqarsinnaalernarluni Danmarkimut nuuttariaqarluni, taava pineqartup katsorsarneqarsinnaanermut pisariaqartumik pineqartup nuunneranut atatillugu akileraartitsinermik kinguneqassaaq, tamannalu suliffeqarfiup matusariaqalerneranik taamaalillunilu suliffissaqartitsiunnaarneranik pisuni amerlasuunik kinguneqassaaq.

Tamanna nuunnermut pissutaasoq apeqqutaatinnagu pineqartullu napparsimajunnaarnermi kingorna Kalaallit Nunaannut uternissamik maannakkut piffissamiluunniit sivisuumi pilersaaruteqarsinnaanera apeqqutaatinnagu atuuppoq.

Kalaallit Nunaanni politikerit Kalaallit Nunaanni suliffeqarfiit mikisut akunnattumillu angissusillit, tassunga ilanngullugit suliffeqarfiit taamaallaat napparsimalersinnaasumik piginnittumik sulisoqartut akileraartarnermi pissutsit kalaallinut ataasiakkaanut ilaqutariinnullu aningaasaqarnermi pissutsit, inuit ataasiakkaat inuunermik sivitsuisinnaasumik katsorsarneqarnissaannut killiliisinnaasut inuillu ataasiakkaat inuinnarnissaannut pingaaruteqarsinnaasut aammalumi inuunermik sivitsuiniarluni pinngitsooratik Kalaallit Nunaanniittariaqartut tunngavilersuutigineqarput.

Arctic Law isumaqarpoq, tamanna aamma piginnittoq aqutsisorluunniit ilinniarnermik pissuteqartumik Kalaallit Nunaata avataaniittariaqarpat atuuttoq. Siunnersuut taamaalilluni kalaallit inuussutissarsiortut ilinniagaqarnermi piginnaangorsarnissamut periarfissaqarnissaannut aamma akornutaasoq.

Arctic Law isumaqarpoq, siunnersuutip pisumik ataatsimik tunngaveqarnera eqqarsaatigalugu inatsisissatut siunnersuutip saqqummiunneqarnissaa sioqqullugu allaffissornermi misissuinnermilu suliaqarnek killeqarsimasoq aammalu Kalaallit Nunaanni pissutsinik immikkut ittunik ilisimasaqartoqanngitsoq, tassunga ilanngullugit inuussutissarsiortut namminersortut amerlasuutigut suliffeqarfiit mikisuusut akunnattumillu angissuteqartut pillugit ilisimasaqannginneq.

Tusarniaanermi akissutit siunnersuummik allannguinnissamut pissutissaqartitsinngillat. Ilinniagaqarnek ilinniaqqinnerluunniit pissutigalugit Kalalaallit Nunaata Avataaniinneq imaluunniit nappaammik katsorsarneqarnermi Kalaallit Nunaata avataaniikkallarnermut atatillugu, aqutsisut nunamut pineqartumut nuukkallarnissaannik aallaaviusumik kinguneqassanngilaq. Aamma Kalaallit Nunaata sivikitsumik avataaniinnermut tunngatillugu Grønlandsbanken-ip aamma Sulisitsisut tusarniaanermi akissutaat innersuussutigineqarput.

Arctic Law isumaqarpoq, suliffeqarfik ataaseq puigugaqarnikkut assigisaatigulluunniit naleqqutinnngitsumik annertuumik akileraartinneqariaannaammat, siunnersuut suliffeqarfinnik nunat tamat akornanneertunik, tassunga ilanngullugit aatsitassarsiorfinnik, Kalaallit Nunaanni pilersitsinnermut tunngatillugu kajumissuseqarnissamut pingaaruteqartoq.

Arctic Law uparuaavoq, ingerlatseqatigiiffimmik nunamit allameersumit pilersitsinnermi atorunnaarsitsinnermi akileraaruseeriataartoqarsinnaasoq, siunnersuullu akerlianik ingerlatseqatigiiffiit nunani allaneersut aalajangersimasumik ingerlatsiviinut kinguneqassanngitsoq.

Arctic Law isumaqarpoq inatsisissatut siunnersuut suliffeqarfiit nunanit allaneersut pilersitsivinnermut taarsiullugu Kalaallit Nunaanni aalajangersimasumik pilersitsisarniarnerannut annertuunik kinguneqassanngitsoq. Tassunga atatillugu oqaatigisariaqarpoq aalajangersimasumik pilersitsineq pissutsit taamaaginnartillugit ingerlatsivimmut aalajangersimasumut ullormit ullormut atuutilersumik Kalaallit Nunaanniikkunnaarsinneqarsinnaasumut sanilliullugu suliffinnik piujuartunik pilersitsinissaq ilimagineqarnerusinnaasoq.

Taamatuttaaq ilimagineqarpoq taanna aningaasaleerusussuseqarnermut qulaaniittoq ajortumik aamma sunniisinnaassammat Kalaallit Nunaanni aatsitassarsiorfeqarnermut inatsit pingaaruteqarsinnaassasoq, tassa malittarisassaq ingerlatsiveqatigiiffimmut aatsitassarsiorlumut nunat tamat akornanni ingerlatsisumut nalaatsornerissaasutut aningaasaqarnermilu annertuunik kinguneqarsinnaasutut isikkoqartoq pineqaqqimmat. Oqaatigineqassaaq, ingerlatsiviit atuinissamut

akuersissuteqanngitsut pilersitsivinnissap tungaanut aalajangersimasumik ingerlatsiveqarnissaq sulit toqqarsinnaagaat.

Aatsitassarsiornermi ingerlatseqatigiiffiit ingerlatseqatigiiffiit allat Kalaallit Nunaanni ingerlatsilersut assigalugit aqutsisunik Kalaallit Nunaanni najugaqartunik aamma Kalaallit Nunaanniittunik pissutsit ersarissut pissutigalugit kissaateqarsimanissaat ilimanartutut isigisariaqarpoq. Kisianni imaasinnaavoq ingerlatseqatigiiffiup pineqartoq soraarsippagu pineqartorluunniit nammineerluni soraarpat, ingerlatseqatigiiffillu taamatut pisoqarnerani pisortaagallartumik aqutsisuugallartunilluunniit – tassunga ilanngullugu inummik suliffeqarfimmut immaqalu suliffeqarfimmut piginnittumut atassuteqartumik Kalaallit Nunaanni najugaqanngitsunik toqqaagajuttarput. Suliffeqarfiup piffissami sivikitsumi nuussinissarlu eqqarsaatiginagu aaqqiissuteqarnera apeqqutaatinagu, tamanna ingerlatseqatigiiffimmut Kalaallit Nunaanni suliffiit taamaallillunilu Nunap Karsiata akileraarutinit A-nit isertaasa annaaneqarnerannik kinguneqartumik ingerlatseqatigiiffiup aningaasaqarnerata imminut nappassinnaaneranut qularnanngitsumik kinguneqartussamik, ingerlatseqatigiiffiup annertuunik akileraaruserneqarneranik kinguneqarsinnaassaaq. Kalaallit Nunaanni politikerit taamatut pisoqarnissaanik kissaateqarsinnaanerit ilimananngilaq.

Inatsisissatut siunnersuutip pisumik ataatsimik paasineqartumik tunngaveqarnera eqqarsaatigalugu, inatsisissatut siunnersuutip saqqummiutinnginnerani allaffissornermik misissuinermillu suliaqarneq killeqartoq aamma pissutsinik nunat tamat akornanni atuuttunik, tassani ilanngullugit Danmarkimi ingerlatseqatigiiffiit Kalaallit Nunaanni inuussutissarsiornermik ineriartortitsinnermut tapersiinissamik kissaateqartunut atuuttunik, ilisimasaqartoqarnani ingerlanneqarnikuusoq oqaatigisariaqarpoq, ilimagisariaqarporli periarfissanik allanik, tassunga ilanngullugu taamaallaat ingerlatsivimmik aalajangersimasumik pilersitsinissaq, arlaatigut isumaliuteqartoqassasoq.

Tusarniaanermi akissutit siunnersuummik allannguinnissamut pissutissaqartitsinngillat. Siunnersuutip taamaallaat pisuni ikitsuararsuarni sunniuteqarnissaa ilimagineqartoq oqaatigineqarpoq. Aamma oqaatigineqartut, ingerlatseqatigiiffiup pingaarnertut Kalaallit Nunaanni angerlarsimaffeqartutut nalunaarsorneqarsimanissaa tamakkiisumik akileraartussaataitanerup attatiinnarnissaanut naammappoq. Aamma oqaatigineqassaaq ingerlatseqatigiiffimmik nuussineq ingerlatseqatigiiffiup Kalaallit Nunaanni matuneqarneranut atorunnaarsinneqarneranullu, tamassumalu kingorna pigisat atorlugit nunami allami ingerlatseqatigiiffimmut ingerlaqqittumut nutaamut piginneqataassuteqalernermut aallaaviusumik atassuteqartoq

Arctic Law isumaqarpoq siunnersuut, siunnersuutip Kalaallit Nunaannut isertitaqarnermut pingaaruteqarnissaatut ilimagineqartumut tunngatillugu, Namminersorlutik Oqartussanut allaffissornermut annertuumik kinguneqassaaq, tamannalu pisortat allaffissornerisa tamanut tunngasumik annikillisinneqarnissaanik politikkikkut kissaateqarnermut akerliusutut isikkoqarpoq.

Arctic Law isumaqarpoq, siunnersuut ingerlatseqatigiiffiit/peqatigiiffiit 4.500 missaaniittut tamarmik aqutsisuisa najugaqarnerannik immaqalu ingerlatseqatigiiffiit aqutsisut inissinneqarnerannut tunngatillugu nalunaartussaataaerminnik eqqortitsinissaat qulakkeerniarlugu oqartussat ukiumoortumik immaqalu ullut tamaasaanngippat ukiumut arlaleriarlutik siunissami misissuisarnissaannik kinguneqassasoq.

Arctic Law isumaqarpoq, allaffissornermut aningaasartuutit siunnersuummit isertitassanut killegartunut naapertuutinngitsut. Arctic Law-ip uparuassavaa, siunnersuut pisumik ataasiinnarmik paasineqartumik tunngaveqartoq. Arctic Law aamma isumaqarpoq, tamassuma inatsisissatut siunnersuummut aningaasaqarnermut pingaaruteqarnerani iluanaarutit anikillisissagai, tamannalu inatsisissatut siunnersuummut nassuiaatini sukkulluunniit oqaatigineqanngilaq.

Tusarniaanermi akissut Grønlandsbanken-imit aamma Sulisitsisunit tusarniaanermi akissutit ilanngullugit, ingerlatseqatigiiffiit tamakkiisumik ilaannakortumilluunniit akileraartussaataaerannat pillugu malittarisassanik pitsaannerusumik allaaseqarniarluni siunnersuummut nassuiaatit annertusineqarnerannik kinguneqarpoq. Siunnersuut akileraaruseriffiup immikkoortumik tassani annertunerusumik nakkutilliinissamut pisussaaffeqarneranik kinguneqanngilaq. Aamma akileraaruseriffiup nakkutilliinera pillugu Grønlandsbanken-imit aamma Sulisitsisunit tusarniaanermi akissutaannut akissut innersuussutigineqarpoq.

Inuussutissarsiornermut, Aatsitassanut, Nukissiutinut, Inatsisit Atuutsinneqarnerannut Naligiissitaanermullu Naalakkersuisoqarfik (ISIIN) allappoq:

ISIIN-ip malugaa, Taseriap aamma Tarsartuup Taseruata eqqaanni erngup nukissiorfiliornissamik periarfissanik annertuunik suliarinnittussarsiuussinermut atatillugu erngup nukinganik nukissiorfiup illoqarfiit najugaqarfiillu mikisut avataanni inissiinissamik periarfissaqassasoq, tunisassiorfilli nammineq illoqarfimmi najugaqarfinniluunniit mikisuni inissinneqartoq. Erngup nukinganik nukissiorfik taamaattoq Namminersorlutik Oqartussat sinnerlugit sananeqassallutik, inuussutissarsiornermilu suliniutaassalluni.

Sanaartornerit taamaattut ilanngaasiinani akileraartarnermik aqqissuussinermut ilaatinneqassanersut ISIIN-ip nalornissutigaa. Inassuteqaatigineqarpoq, suliniutit taamaattut, siunertaq pingaarneq tassaappat illoqarfiit najugaqarfiillu mikinerit piusut avataanni suliffissuaqarnermi siunertamik pilersuinissaq pingaarnertut siunertaappat, erngup nukinganik nukissiorfiit assigalugit akileraartarnissaat qulakkeerneqassasoq.

Suliniut aalajangersimasooq sanaartornerluunniit ilanngaasiinani akileraartarnermik aqqissuussinermut ilanngunneqassanersoq akileraaruseriffiup aalajangiinissamik piginnaatitaaffianut ilaavoq.

Aalajangersakkanik atuuttunik maannakkut nassuiaasiineq tassaavoq, suliniut tusarniaanermi akissummi allaaserineqartoq, ilanngaasiinani akileraartartermik aqqissuussinermut ilaatinneqassasoq, tassa erngup nukinganik nukissiorfimmik illoqarfiit nunaqarfiillu (najugaqarfiit) piusut avataanni sananeqarnerat siunissamilu suliffissuaqarnermi siunertamut, assersuutigalugu tunisassiorfimmut pilersuisussaanera aalajangiisuummat.